

Efekty kształcenia dla kierunku **Lekarskiego**

1. **Umiejscowienie kierunku w obszarze kształcenia:** kierunek należy do obszaru kształcenia w zakresie nauk medycznych i nauk o zdrowiu oraz nauk o kulturze fizycznej.
2. **Przyporządkowanie kierunku studiów do dziedziny nauki i dyscypliny naukowej:** kierunek studiów przyporządkowano do obszaru wiedzy w zakresie nauk medycznych i nauk o zdrowiu oraz nauk o kulturze fizycznej, dziedziny nauk medycznych, dyscypliny naukowej: medycyna.
3. **Profil kształcenia:** praktyczny.
4. **Poziom kształcenia i czas trwania studiów:** jednolite studia magisterskie (12 semestrów).
5. **Absolwent:** jest przygotowany do samodzielnego wykonywania zawodu lekarza oraz do podjęcia studiów podyplomowych.

I. OGÓLNE EFEKTY KSZTAŁCENIA

Dyplom lekarza przyznaje się absolwentowi studiów na kierunku lekarskim, który:

1) w zakresie wiedzy zna:

- a) rozwój, budowę i funkcje organizmu człowieka w warunkach prawidłowych i patologicznych,
- b) objawy i przebieg chorób,
- c) sposoby postępowania diagnostycznego i terapeutycznego właściwe dla określonych stanów chorobowych,
- d) etyczne, społeczne i prawne uwarunkowania wykonywania zawodu lekarza oraz zasady promocji zdrowia, a swoją wiedzę opiera na dowodach naukowych i przyjętych normach;

2) w zakresie umiejętności potrafi:

- a) rozpoznać problemy medyczne oraz określić priorytety w zakresie postępowania lekarskiego,
- b) rozpoznać stany zagrażające życiu i wymagające natychmiastowej interwencji lekarskiej,
- c) zaplanować postępowanie diagnostyczne i zinterpretować jego wyniki,
- d) wdrożyć właściwe i bezpieczne postępowanie terapeutyczne oraz przewidzieć jego skutki;
- e) w zakresie kompetencji personalno-społecznych:
- f) potrafi nawiązać i utrzymać głęboki i pełen szacunku kontakt z chorym,
- g) kieruje się dobrem chorego, stawiając je na pierwszym miejscu,
- h) przestrzega tajemnicy lekarskiej i wszelkich praw pacjenta,
- i) posiada świadomość własnych ograniczeń i umiejętność stałego dokształcania się.

II. SZCZEGÓŁOWE EFEKTY KSZTAŁCENIA

Symbol efektu kierunkowego	Opis zakładanych efektów kształcenia
WIEDZA	
A.	NAUKI MORFOLOGICZNE (np. anatomia, histologia, embriologia)
A.W1.	Zna mianownictwo anatomiczne, histologiczne i embriologiczne w języku polskim i angielskim
A.W2.	Zna budowę ciała ludzkiego w podejściu topograficznym (kończyna górna i dolna, klatka piersiowa, brzuch, miednica, grzbiet, szyja, głowa) oraz czynnościowym (układ kostno-stawowy, układ mięśniowy, układ krążenia, układ oddechowy, układ pokarmowy, układ moczowy, układy płciowe, układ nerwowy i narządy zmysłów, powłoka wspólna)
A.W3.	Opisuje stosunki topograficzne między poszczególnymi narządami
A.W4.	Zna podstawowe struktury komórkowe i ich specjalizacje funkcjonalne
A.W5.	Zna mikroarchitekturę tkanek, macierzy pozakomórkowej oraz narządów
A.W6.	Zna stadia rozwoju zarodka ludzkiego, budowę i czynność błon płodowych i łożyska oraz zna etapy rozwoju poszczególnych narządów
B.	NAUKOWE PODSTAWY MEDYCINY. (np. biofizyka, biologia molekularna, biochemia z elementami chemii, fizjologia cytofizjologia, elementy patofizjologii, informatyka i biostatystyka)
B.W1.	Opisuje gospodarkę wodno-elektrolitową w układach biologicznych
B.W2.	Opisuje równowagi kwasowo-zasadowe i mechanizm działania buforów i ich znaczenie w homeostazie ustrojowej
B.W3.	Zna i rozumie pojęcia: rozpuszczalność, ciśnienie osmotyczne, izotonia, roztwory koloidalne i równowaga Gibbsa-Donnana
B.W4.	Zna podstawowe reakcje związków nieorganicznych i organicznych w roztworach wodnych
B.W5.	Zna prawa fizyczne opisujące przepływ cieczy oraz czynniki wpływające na opór naczyniowy przepływu krwi
B.W6.	Zna naturalne i sztuczne źródła promieniowania jonizującego oraz jego oddziaływanie z materią
B.W7.	Zna fizykochemiczne i molekularne podstawy działania narządów zmysłów
B.W8.	Zna fizyczne podstawy nieinwazyjnych metod obrazowania
B.W9.	Zna fizyczne podstawy wybranych technik terapeutycznych, w tym ultradźwięków i naświetlań
B.W10.	Zna budowę prostych związków organicznych wchodzących w skład makrocząsteczek obecnych w komórkach, macierzy zewnątrzkomórkowej i płynów ustrojowych
B.W11.	Opisuje budowę lipidów i polisacharydów oraz ich funkcje w strukturach komórkowych i pozakomórkowych
B.W12.	Charakteryzuje struktury I-, II-, III- oraz IV-rzędowe białek; zna modyfikacje potranslacyjne i funkcjonalne białka oraz ich znaczenie
B.W13.	Zna funkcje nukleotydów w komórce, struktury I- i II-rzędową DNA i RNA oraz strukturę chromatyny
B.W14.	Zna funkcje genomu, transkryptomu i proteomu człowieka oraz podstawowe metody stosowane w ich badaniu; opisuje procesy replikacji,

	naprawy i rekombinacji DNA, transkrypcji i translacji, oraz degradacji DNA, RNA i białek; zna koncepcje regulacji ekspresji genów
B.W15.	Opisuje podstawowe szlaki kataboliczne i anaboliczne, sposoby ich regulacji oraz wpływ czynników genetycznych i środowiskowych
B.W16.	Zna profile metaboliczne podstawowych narządów i układów
B.W17.	Zna pojęcia: potencjał oksydacyjny organizmu i stres oksydacyjny
B.W18.	Zna enzymy biorące udział w trawieniu, mechanizm wytwarzania kwasu solnego w żołądku, rolę żółci, przebieg wchłaniania produktów trawienia oraz zaburzenia z nimi związane
B.W19.	Zna konsekwencje niewłaściwego odżywiania, w tym długotrwałego głodowania, przyjmowania zbyt obfitych posiłków oraz stosowania niezbilansowanej diety
B.W20.	Zna konsekwencje niedoboru witamin lub minerałów oraz ich nadmiaru w organizmie
B.W21.	Zna sposoby komunikacji między komórkami, między komórką a macierzą zewnątrzkomórkową; oraz szlaki przekazywania sygnałów w komórce i przykłady zaburzeń w tych procesach prowadzące do rozwoju nowotworów i innych chorób
B.W22.	Zna procesy takie jak: cykl komórkowy, proliferacja, różnicowanie i starzenie się komórek, apoptoza i nekroza oraz ich znaczenie dla funkcjonowania organizmu
B.W.23.	Posiada podstawową wiedzę na temat komórek macierzystych i ich zastosowania w medycynie
B.W24.	Zna podstawy pobudzenia i przewodzenia w układzie nerwowym oraz wyższe czynności nerwowe a także fizjologię mięśni prążkowanych i gładkich oraz funkcje krwi
B.W25.	Zna czynność i mechanizmy regulacji wszystkich narządów i układów organizmu człowieka, w tym układu: krążenia, oddechowego, pokarmowego, moczowego, i powłok skórnych oraz rozumie zależności istniejące między nimi
B.W26.	Zna mechanizm działania hormonów, oraz konsekwencje zaburzeń regulacji hormonalnej
B.W.27.	Zna przebieg i regulację funkcji rozrodczych u kobiet i mężczyzn
B.W.28.	Zna mechanizmy starzenia się organizmu
B.W.29.	Zna podstawowe ilościowe parametry opisujące wydolność poszczególnych układów i narządów, w tym: zakres normy i czynniki demograficzne wpływające na wartość tych parametrów
B.W30.	Zna podstawowe metody informatyczne i biostatystyczne wykorzystywane w medycynie, w tym medyczne bazy danych, arkusze kalkulacyjne, podstawy grafiki komputerowej
B.W31.	Zna podstawowe metody analizy statystycznej wykorzystywane w badaniach populacyjnych i diagnostycznych
B.W33.	Zna możliwości współczesnej telemedycyny jako narzędzia wspomagania pracy lekarza
B.W34.	Zna zasady prowadzenia badań naukowych, obserwacyjnych i doświadczalnych oraz badań <i>in vitro</i> służących rozwojowi medycyny

C.	NAUKI PRZEDKLINICZNE (np. genetyka, mikrobiologia, immunologia, patologia, farmakologia z toksykologią)
C.W1.	Zna podstawowe pojęcia z zakresu genetyki
C.W2.	Opisuje zjawiska sprzężenia i współdziałania genów
C.W3.	Opisuje prawidłowy kariotyp człowieka oraz różne typy determinacji płci
C.W4.	Opisuje budowę chromosomów oraz molekularne podłoże mutagenyzy
C.W5.	Zna zasady dziedziczenia różnej liczby cech, dziedziczenia cech ilościowych, niezależnego dziedziczenia cech oraz dziedziczenia poza jądrowej informacji genetycznej
C.W6.	Zna uwarunkowania genetyczne grup krwi człowieka oraz konfliktu serologicznego w układzie Rh
C.W7.	Opisuje aberracje autosomów i heterosomów będące przyczyną chorób, w tym nowotworów onkogenezy
C.W8.	Zna czynniki wpływające na pierwotną i wtórną równowagę genetyczną populacji
C.W9.	Zna podstawy diagnostyki mutacji genowych i chromosomowych odpowiedzialnych za choroby dziedziczne oraz nabyte, w tym nowotworowe
C.W10.	Określa korzyści i zagrożenia wynikające z obecności w ekosystemie organizmów modyfikowanych genetycznie (GMO)
C.W11.	Zna genetyczne mechanizmy nabywania lekooporności przez drobnoustroje i komórki nowotworowe
C.W12.	Klasyfikuje drobnoustroje, z uwzględnieniem chorobotwórczych i obecnych we florze fizjologicznej
C.W13.	Zna epidemiologię zarażeń wirusami, bakteriami oraz zakażeń grzybami i pasożytami, z uwzględnieniem geograficznego zasięgu ich występowania
C.W14.	Zna wpływ abiotycznych i biotycznych (wirusy, bakterie) czynników środowiska na organizm i populację oraz drogi ich wnikania do organizmu człowieka; potrafi opisać konsekwencje narażenia organizmu człowieka na różne czynniki chemiczne i biologiczne oraz zasady profilaktyki
C.W15.	Zna inwazyjne dla człowieka formy lub stadia rozwojowe wybranych pasożytniczych grzybów, pierwotniaków, helmintów i stawonogów, z uwzględnieniem geograficznego zasięgu ich występowania
C.W16.	Omawia zasadę funkcjonowania układu pasożyt - żywiciel oraz zna podstawowe objawy chorobowe wywoływane przez pasożyty
C.W17.	Zna objawy zakażeń jatrogennych, drogi ich rozprzestrzeniania się oraz patogeny wywołujące zmiany w poszczególnych narządach
C.W18.	Zna i rozumie podstawy diagnostyki mikrobiologicznej i parazytologicznej
C.W19.	Zna podstawy dezynfekcji, sterylizacji i postępowania aseptycznego
C.W20.	Zna podstawy rozwoju oraz mechanizmy działania układu odpornościowego; w tym swoiste i nieswoiste mechanizmy odporności humoralnej i komórkowej
C.W21.	Opisuje główny układ zgodności tkankowej
C.W22.	Zna typy reakcji nadwrażliwości, rodzaje niedoborów odporności oraz podstawy immunomodulacji
C.W23.	Zna zagadnienia z zakresu immunologii nowotworów
C.W24.	Określa genetyczne podstawy doboru dawcy i biorcy oraz podstawy immunologii transplantacyjnej

C.W25.	Zna nazewnictwo patomorfologiczne
C.W26.	Zna podstawowe mechanizmy uszkodzenia komórek i tkanek
C.W27.	Określa przebieg kliniczny zapaleń swoistych i nieswoistych oraz opisuje procesy regeneracji tkanek i narządów
C.W28.	Zna definicję i patofizjologię wstrząsu, ze szczególnym uwzględnieniem różnicowania przyczyn wstrząsu, oraz niewydolności wielonarządowej
C.W29.	Zna etiologię zaburzeń hemodynamicznych, zmian wstecznych i zmian postępowych
C.W30	Zna zagadnienia z zakresu szczegółowej patologii narządowej, obrazy makro-i mikroskopowe oraz przebieg kliniczny zmian patomorfologicznych w poszczególnych narządach
C.W.31.	Opisuje konsekwencje rozwijających się zmian patologicznych dla sąsiadujących topograficznie narządów
C.W.32.	Wymienia czynniki chorobotwórcze zewnętrzne i wewnętrzne, modyfikowalne i niemodyfikowalne
C.W.33.	Wymienia postacie kliniczne najczęstszych chorób poszczególnych układów i narządów, chorób metabolicznych oraz zaburzeń gospodarki wodno-elektrolitowej i kwasowo-zasadowej
C.W.34.	Charakteryzuje poszczególne grupy środków leczniczych
C.W35.	Zna główne mechanizmy działania leków oraz ich przemiany w ustroju zależne od wieku
C.W.36.	Określa wpływ procesów chorobowych na metabolizm i eliminację leków
C.W.37.	Zna podstawowe zasady farmakoterapii
C.W.38.	Zna ważniejsze działania niepożądane leków, w tym wynikające z ich interakcji
C.W.39.	Rozumie problem lekooporności, w tym lekooporności wielolekowej
C.W.40.	Zna wskazania do badań genetycznych w celu indywidualizacji farmakoterapii
C.W41.	Zna podstawowe kierunki rozwoju terapii, w szczególności możliwości terapii komórkowej, terapii genowej i celowanej w określonych chorobach;
C.W42.	Zna podstawowe pojęcia z toksykologii ogólnej
C.W43.	Zna grupy leków, których nadużywanie może prowadzić do zatruc
C.W44.	Zna objawy najczęściej występujących ostrych zatruc, w tym alkoholami, narkotykami, substancjami psychoaktywnymi, metalami ciężkimi oraz wybranymi grupami leków
C.W45.	Zna podstawowe zasady postępowania diagnostycznego w zatruciach
D.	NAUKI BEHAWIORALNE I SPOŁECZNE Z ELEMENTAMI PROFESJONALIZMU (np. socjologia medycyny, psychologia lekarska, etyka lekarska, historia medycyny, elementy profesjonalizmu, język angielski)
D.W1.	Zna aktualny stan wiedzy na temat społecznego wymiaru zdrowia i choroby, wpływu środowiska społecznego (rodziny, sieci relacji społecznych) i nierówności społecznych na stan zdrowia oraz na temat społeczno-kulturowych różnic i roli stresu społecznego w zachowaniach zdrowotnych i autodestrukcyjnych
D.W2.	Zna formy przemocy, modele wyjaśniające przemoc w rodzinie i w instytucjach, społeczne uwarunkowania różnych form przemocy oraz rolę lekarza w rozpoznawaniu przemocy
D.W3.	Rozumie znaczenie zdrowia, choroby, niepełnosprawności i starości

	w relacji do postaw społecznych, konsekwencje społeczne choroby i niepełnosprawności oraz bariery społeczno-kulturowe, zna aktualną koncepcję jakości życia uwarunkowaną stanem zdrowia
D.W4.	Rozumie znaczenie komunikacji werbalnej i niewerbalnej w procesie komunikowania się z pacjentami oraz pojęcie zaufania w interakcji z pacjentem
D.W5.	Rozumie psychospołeczne konsekwencje hospitalizacji i choroby przewlekłej
D.W6.	Rozumie funkcjonowanie instytucji medycznych oraz społeczną rolę lekarza
D.W7.	Zna podstawowe psychologiczne mechanizmy funkcjonowania człowieka w zdrowiu i w chorobie
D.W8.	Rozumie rolę rodziny w procesie leczenia
D.W9.	Posiada wiedzę na temat adaptacji do choroby jako sytuacji trudnej, etapów przystosowania do zagrażających wydarzeń i potrzeb pacjentów, umierania i procesu żałoby rodziny
D.W10.	Zna rolę stresu w etiopatogenezie i przebiegu chorób oraz rozpoznaje mechanizmy radzenia sobie ze stresem
D.W11.	Zna mechanizmy oraz cele i sposoby leczenia uzależnień od substancji psychoaktywnych
D.W12.	Zna zasady motywowania pacjentów do prozdrowotnych zachowań i informowania o niepomyślnym rokowaniu
D.W13.	Zna i rozumie główne pojęcia, teorie, zasady i reguły etyczne służące jako ogólne ramy właściwego interpretowania i analizowania zagadnień moralno-medycznych
D.W14.	Zna zasady altruizmu i odpowiedzialności klinicznej i ma świadomość zasad funkcjonowania zespołu terapeutycznego
D.W15.	Zna zasady pracy w grupie
D.W16.	Rozumie kulturowe, etniczne i narodowe uwarunkowania zachowań ludzkich
D.W17.	Zna historię początków medycyny, medycynę ludów pierwotnych oraz najdawniejszych cywilizacji, a także charakterystyczne cechy medycyny średniowiecznej
D.W18.	Zna cechy medycyny nowożytnej i jej najważniejsze odkrycia
D.W19.	Zna proces kształtowania się nowych dyscyplin medycznych oraz osiągnięcia czołowych przedstawicieli medycyny polskiej i światowej
D.W20.	zna podstawy medycyny opartej na dowodach.
E.	NAUKI KLINICZNE NIEZABIEGOWE (np. pediatria, choroby wewnętrzne, neurologia, geriatryka, psychiatria, dermatologia, onkologia, medycyna rodzinna, choroby zakaźne, rehabilitacja, diagnostyka laboratoryjna, farmakologia kliniczna)
E.W1.	Zna uwarunkowania genetyczne, środowiskowe i epidemiologiczne najczęstszych chorób
E.W2.	Zna zasady żywienia dzieci zdrowych i chorych, zasady szczepień ochronnych i prowadzenia bilansu zdrowia dziecka
E.W3.	Zna i rozumie przyczyny, objawy, zasady diagnozowania i postępowania terapeutycznego najczęstszych chorób dzieci: a. krzywicy, tężyczki, drgawek,

	<p>b. wad serca, zapalenia mięśnia sercowego, wsierdzia i osierdzia, kardiomiopatii, zaburzeń rytmu serca, niewydolności serca, nadciśnienia tętniczego, omdleń,</p> <p>c. ostrych i przewlekłych chorób górnych i dolnych dróg oddechowych, wad wrodzonych układu oddechowego, gruźlicy, mukowiscydozy, astmy, alergicznego nieżytu nosa, pokrzywki, wstrząsu anafilaktycznego, obrzęku naczynioworuchowego,</p> <p>d. niedokrwistości, szkodliwych stanów niewydolności szpiku, chorób nowotworowych wieku dziecięcego, w tym guzów litych typowych dla wieku dziecięcego,</p> <p>e. ostrych i przewlekłych bólów brzucha, wymiotów, biegunek, zaparć, krwawień z przewodu pokarmowego, choroby wrzodowej, nieswoistych chorób jelit, chorób trzustki, cholestaz i chorób wątroby, innych chorób nabytych i wad wrodzonych przewodu pokarmowego,</p> <p>f. zakażeń układu moczowego, wad wrodzonych układu moczowego, zespołu nerczycowego, kamicy nerkowej, ostrej i przewlekłej niewydolności nerek, ostrych i przewlekłych zapaleń nerek, chorób układowych nerek, zaburzeń oddawania moczu, choroby refluksowej pęcherzowo-moczowodowej,</p> <p>g. zaburzeń wzrastania, chorób tarczycy i przytarczyc, chorób nadnerczy, cukrzycy, otyłości zaburzeń dojrzewania i funkcji gonad,</p> <p>h. mózgowego porażenia dziecięcego, zapaleń mózgu i opon mózgowo-rdzeniowych, padaczki,</p> <p>i. najczęstszych chorób zakaźnych wieku dziecięcego,</p> <p>j. zespołów genetycznych,</p> <p>k. chorób tkanki łącznej, gorączki reumatycznej, młodzieńczego zapalenia stawów, tocznia układowego, zapalenia skórno-mięśniowego.</p>
E.W4.	Zna zagadnienia: dziecka maltretowanego i wykorzystywania seksualnego, upośledzenia umysłowego, zaburzeń zachowania: psychoz, uzależnień, zaburzeń odżywiania i wydalania u dzieci
E.W5.	Zna podstawowe sposoby diagnostyki i terapii płodu
E.W6.	Zna najczęściej występujące stany zagrożenia życia u dzieci, oraz zasady postępowania w tych sytuacjach
E.W7.	<p>Zna i rozumie przyczyny, objawy, zasady diagnozowania i postępowania terapeutycznego w odniesieniu do najczęstszych chorób wewnętrznych występujących u osób dorosłych, oraz ich powikłań:</p> <p>a. chorób układu krążenia, w tym: choroby niedokrwiennej serca, wad serca, chorób wsierdzia, mięśnia serca, osierdzia, niewydolności serca (ostrej i przewlekłej), chorób naczyń tętniczych i żylnych, nadciśnienia tętniczego: pierwotnego i wtórnego, nadciśnienia płucnego,</p> <p>b. chorób układu oddechowego, w tym: chorób dróg oddechowych, przewlekłej obturacyjnej choroby płuc, astmy oskrzelowej, rozstrzenia oskrzeli, mukowiscydozy, zakażeń układu oddechowego, chorób śródmiąższowych płuc, opłucnej, śródpiersia, obturacyjnego i centralnego bezdechu sennego, niewydolności oddechowej (ostrej i przewlekłej), nowotworów układu oddechowego,</p> <p>c. chorób układu pokarmowego, w tym: chorób jamy ustnej, przełyku, żołądka i dwunastnicy, jelit, trzustki, wątroby, dróg żółciowych i pęcherzyka żółciowego,</p>

	<p>d. chorób układu wydzielania wewnętrznego, w tym: chorób podwzgórza i przysadki, tarczycy, przytarczyc, kory i rdzenia nadnerczy, chorób jajników i jąder, guzów neuroendokrynych, zespołów wielogruzołowych, różnych typów cukrzycy i zespołu metabolicznego: hipoglikemii, otyłości, dyslipidemii,</p> <p>e. chorób nerek i dróg moczowych, w tym: ostrych i przewlekłych niewydolności nerek, chorób kłębuszków nerkowych i śródmiąższowych nerek, torbieli nerek, kamicy nerkowej, zakażeń układu moczowego, nowotworów układu moczowego, w szczególności raka pęcherza moczowego i raka nerki,</p> <p>f. chorób układu krwiotwórczego, w tym: aplazji szpiku, niedokrwistości, granulocytopenii i agranulocytozy, małopłytkowości, białaczek ostrych, nowotworów mieloproliferacyjnych i mielodysplastyczno-mieloproliferacyjnych, zespołów mielodysplastycznych, nowotworów z dojrzałych limfocytów b i t, szkaz krwotocznych, trombolifilii, stanów bezpośredniego zagrożenia życia w hematologii, zaburzeń krwi w chorobach innych narządów; krwiodawstwa i krwiolecznictwa, przeszczepiania szpiku, chorób reumatycznych, w tym: chorób układowych tkanki łącznej, układowych zapaleń naczyń, zapaleń stawów z zajęciem kręgosłupa, chorób metabolicznych kości, w szczególności osteoporozy i choroby zwyrodnieniowej stawów, dny moczanowej,</p> <p>g. chorób alergicznych, w tym: anafilaksji i wstrząsu anafilaktycznego, obrzęku naczynioruchowego,</p> <p>h. zaburzeń wodno-elektrolitowych i kwasowo-zasadowych: stanów odwodnienia, stanów przewodnienia, zaburzeń gospodarki elektrolitowej, kwasicy i zasadowicy.</p>
E.W8.	Zna i rozumie przebieg oraz objawy procesu starzenia się a także zasady całościowej oceny geriatrycznej i opieki interdyscyplinarnej w odniesieniu do pacjenta w wieku podeszłym
E.W9.	Rozumie przyczyny i zna podstawowe odrębności w najczęstszych chorobach występujących u osób starszych oraz zasady postępowania w podstawowych zespołach geriatrycznych
E.W10.	Zna i rozumie podstawowe zasady farmakoterapii chorób w wieku podeszłym
E.W11.	Zna i rozumie zagrożenia związane z hospitalizacją ludzi w podeszłym wieku
E.W12.	Zna i rozumie podstawowe zasady organizacji opieki nad osobą starszą i obciążenia opiekuna osoby starszej
E.W13.	Zna i potrafi rozróżnić podstawowe zespoły objawów neurologicznych
E.W14.	<p>Zna i rozumie przyczyny, objawy, zasady diagnozowania i postępowania terapeutycznego w najczęstszych chorobach układu nerwowego, w tym:</p> <p>a. bólach głowy: migrenie, napięciowym bólu głowy i zespołach bólów głowy oraz neuralgii nerwu v,</p> <p>b. chorobach naczyniowych mózgu, w szczególności udarze mózgu, padaczce,</p> <p>c. zakażeniach układu nerwowego, w szczególności zapaleniu opon mózgowo-rdzeniowych, boreliozie, opryszczkowym zapaleniu mózgu, chorobach neurotransmisyjnych,</p> <p>d. otępieniach, w szczególności chorobie alzheimera, otępieniu czołowym,</p>

	otępieniu naczyniopochodnym i innych zespołach otępiennych,
	e. chorobach jąder podstawy, w szczególności chorobie parkinsona,
	f. chorobach demielinizacyjnych, w szczególności stwardnieniu rozsianym,
	g. chorobach układu nerwowo-mięśniowego, w szczególności stwardnieniu bocznym zanikowym i rwie kulszowej,
	h. urazach czaszkowo-mózgowych, w szczególności wstrząśnieniu mózgu.
E.W15.	Zna podstawowe koncepcje patogenezy zaburzeń psychicznych
E.W16.	Zna symptomatologię ogólną zaburzeń psychicznych oraz zasady ich klasyfikacji według głównych systemów klasyfikacyjnych
E.W17.	Zna objawy, zasady diagnozowania i postępowania terapeutycznego w najczęstszych chorobach psychicznych, w tym:
	a. schizofrenii,
	b. zaburzeniach afektywnych i adaptacyjnych,
	c. zaburzeniach odżywiania,
	d. zaburzeniach związanych z przyjmowaniem substancji psychoaktywnych.
E.W18.	Zna zasady diagnostyki i postępowania w stanach nagłych psychiatrii
E.W19.	Zna specyfikę zaburzeń psychicznych i ich leczenia u dzieci, młodzieży oraz w okresie starości
E.W20.	Zna objawy zaburzeń psychicznych w przebiegu chorób somatycznych, ich wpływ na przebieg choroby podstawowej i rokowanie oraz zasady ich leczenia
E.W21.	Posiada wiedzę na temat seksualności człowieka i podstawowych zaburzeń z nią związanych
E.W22.	Zna przepisy dotyczące ochrony zdrowia psychicznego ze szczególnym uwzględnieniem zasad przyjęcia do szpitala psychiatrycznego
E.W23.	Zna uwarunkowania środowiskowe i epidemiologiczne najczęstszych nowotworów człowieka
E.W24.	Zna podstawy wczesnej wykrywalności nowotworów i zasady badań przesiewowych w onkologii
E.W25.	Zna możliwości współczesnej terapii nowotworów (z uwzględnieniem terapii wielomodalnej), perspektywy terapii komórkowych i genowych oraz ich niepożądane skutki
E.W26.	Zna zasady terapii skojarzonych w onkologii, algorytmy postępowania diagnostyczno-leczniczego w najczęściej występujących nowotworach człowieka
E.W27.	Zna i rozumie przyczyny, objawy, zasady diagnozowania i postępowania terapeutycznego w najczęstszych problemach medycyny paliatywnej, w tym: leczeniu objawowym najczęstszych objawów somatycznych, postępowaniu w wyniszczeniu nowotworowym oraz profilaktyce i leczeniu odleżyn, najczęstszych stanach nagłych w medycynie paliatywnej
E.W28.	Zna zasady postępowania paliatywnego z pacjentem w stanie terminalnym
E.W29.	Zna zasady leczenia bólu, w tym bólu nowotworowego i przewlekłego
E.W30.	Zna i rozumie pojęcie kalectwa, inwalidztwa i niepełnosprawności
E.W31.	Zna rolę i metody stosowane w rehabilitacji medycznej
E.W32.	Zna i rozumie przyczyny, objawy, zasady diagnozowania i postępowania terapeutycznego oraz profilaktycznego w najczęstszych chorobach bakteryjnych, wirusowych, pasożytniczych i grzybicach, w tym zakażeniach

	pneumokokowych, wirusowym zapaleniu wątroby, nabytym niedoborze odporności AIDS, sepsie i zakażeniach szpitalnych
E.W33.	Zna podstawowe cechy, uwarunkowania środowiskowe i epidemiologiczne najczęstszych chorób skóry człowieka
E.W34.	Zna i rozumie przyczyny, objawy, zasady diagnozowania i postępowania terapeutycznego w najczęstszych chorobach przenoszonych drogą płciową
E.W35.	Zna i rozumie przyczyny, objawy, zasady diagnozowania i postępowania terapeutycznego w najczęstszych chorobach dziedzicznych
E.W36.	Zna i rozumie przyczyny, objawy, zasady diagnozowania i postępowania terapeutycznego w najczęstszych chorobach i specyficznych problemach w praktyce lekarza rodzinnego
E.W37.	Zna rodzaje materiałów biologicznych wykorzystywanych w diagnostyce laboratoryjnej oraz zasady pobierania materiału do badań
E.W38.	Zna podstawy teoretyczne i praktyczne diagnostyki laboratoryjnej
E.W39.	Zna i rozumie możliwości i ograniczenia badań laboratoryjnych w stanach nagłych
E.W40.	Wymienia wskazania do wdrożenia terapii monitorowanej
E.W41.	Definiuje podstawowe pojęcia farmakoekonomiczne
F.	NAUKI KLINICZNE ZABIEGOWE. (np. anestezjologia i intensywne leczenie, chirurgia ogólna, ortopedia z traumatologią, medycyna ratunkowa, chirurgia onkologiczna, ginekologia i położnictwo, urologia, otorynolaryngologia, okulistyka, neurochirurgia, transplantologia, diagnostyka obrazowa)
F.W1.	Zna i rozumie przyczyny, objawy, zasady diagnozowania oraz postępowania terapeutycznego w odniesieniu do najczęstszych chorób wymagających interwencji chirurgicznej, z uwzględnieniem odrębności wieku dziecięcego w tym w szczególności:
	a. ostrych i przewlekłych chorób jamy brzusznej,
	b. chorób klatki piersiowej,
	c. chorób kończyn i głowy,
	d. złamań kości i urazów narządów;
F.W2.	Zna wybrane zagadnienia z chirurgii dziecięcej, w tym traumatologii i otorynolaryngologii, wady i choroby nabyte będące wskazaniem do leczenia chirurgicznego u dzieci
F.W3.	Zna zasady kwalifikacji i wykonywania podstawowych zabiegów operacyjnych i inwazyjnych procedur diagnostyczno–lecniczych
F.W4.	Zna najczęstsze powikłania wyżej wspomnianych zabiegów i procedur
F.W5.	Zna zasady bezpieczeństwa okołoperacyjnego, przygotowania pacjenta do operacji, wykonania znieczulenia ogólnego i miejscowego oraz kontrolowanej sedacji
F.W6.	Zna leczenie pooperacyjne z terapią przeciwbólową i monitorowaniem pooperacyjnym
F.W7.	Zna wskazania i zasady stosowania intensywnej terapii
F.W8.	Zna aktualne wytyczne resuscytacji krążeniowo-oddechowej noworodków, dzieci i dorosłych
F.W9.	Zna zasady funkcjonowania zintegrowanego systemu państwowego ratownictwa medycznego
F.W10.	Posiada wiedzę na temat funkcji rozrodczych kobiety, zaburzeń z nimi

	związanych oraz postępowania diagnostycznego i terapeutycznego, dotycząca w szczególności:
	a. cyklu miesięczkowego i jego zaburzeń,
	b. ciąży,
	c. porodu fizjologicznego i patologicznego oraz połogu,
	d. zapaleń i nowotworów w obrębie narządów płciowych,
	e. regulacji urodzeń,
	f. menopauzy,
	g. podstawowych metod diagnostyki i zabiegów ginekologicznych.
F.W11.	Posiada wiedzę z zakresu współcześnie wykorzystywanych badań obrazowych, w szczególności zna:
	a. symptomatologię radiologiczną podstawowych chorób,
	b. metody instrumentalne i techniki obrazowe wykorzystywane do wykonywania zabiegów leczniczych,
	c. skazania, przeciwwskazania i przygotowanie pacjentów do poszczególnych rodzajów badań obrazowych oraz przeciwwskazania do stosowania środków kontrastujących.
F.W12.	Posiada wiedzę z zakresu chorób narządu wzroku, w szczególności:
	a. zna i wyjaśnia przyczyny, objawy, zasady diagnozowania oraz postępowania terapeutycznego w najczęstszych chorobach okulistycznych,
	b. zna okulistyczne powikłania chorób ogólnoustrojowych wraz z ich okulistyczną symptomatologią oraz prawidłowe metody postępowania w tych przypadkach,
	c. dotyczącą postępowania chirurgicznego w określonych chorobach oka,
	d. zna podstawowe grupy leków stosowanych w okulistyce, ich działania niepożądane i interakcje,
	e. zna grupy leków stosowanych ogólnie, z którymi wiążą się powikłania i przeciwwskazania okulistyczne oraz wyjaśnia ich mechanizm.
F.W13.	Posiada wiedzę z zakresu laryngologii oraz foniatrii i audiologii, w tym zna:
	a. i rozumie przyczyny, przebieg kliniczny, metody leczenia, powikłania oraz rokowanie w chorobach ucha, nosa, zatok przynosowych, jamy ustnej, gardła i krtani u osób dorosłych,
	b. choroby nerwu twarzowego i wybranych struktur szyi,
	c. zasady postępowania diagnostycznego i terapeutycznego w urazach mechanicznych ucha, nosa, krtani i przełyku,
	d. zasady postępowania w stanach nagłych w otorynolaryngologii, w szczególności w duszności krtaniowej,
	e. zasady postępowania diagnostycznego i terapeutycznego w zaburzeniach słuchu; głosu oraz mowy,
	f. zasady postępowania diagnostycznego i terapeutycznego w nowotworach głowy i szyi.
F.W14.	Zna i rozumie przyczyny, objawy, zasady diagnozowania i postępowania terapeutycznego w odniesieniu do najczęstszych chorób ośrodkowego układu nerwowego w zakresie:
	a. obrzęku mózgu i jego następstw, ze szczególnym uwzględnieniem stanów nagłych,
	b. innych postaci ciasnoty wewnątrzczaszkowej z ich następstwami,

	c. urazów czaszkowo-mózgowych,
	d. wad naczyniowych csn,
	e. guzów nowotworowych csn,
	f. chorób kręgosłupa i rdzenia kręgowego.
F.W15.	Posiada podstawową wiedzę z zakresu transplantologii zabiegowej, zna wskazania do przeszczepienia nieodwracalnie uszkodzonych narządów i tkanek oraz procedury z tym związane
F.W16.	Zna zasady wysuwania podejrzenia oraz rozpoznawania śmierci mózgu
G.	PRAWNE I ORGANIZACYJNE ASPEKTY MEDYCyny np. (higiena, epidemiologia, zdrowie publiczne, prawo medyczne, medycyna sądowa)
G.W1.	Zna metody oceny stanu zdrowia jednostki i populacji, różne systemy klasyfikacji chorób i procedur medycznych
G.W2.	Zna sposoby identyfikacji i badania czynników ryzyka, wady i zalety różnego typu badań epidemiologicznych oraz miary świadczące o obecności zależności przyczynowo-skutkowej
G.W3.	Zna epidemiologię chorób zakaźnych i przewlekłych, sposoby zapobiegania ich występowaniu na różnych etapach naturalnej historii choroby oraz rolę nadzoru epidemicznego
G.W4.	Zna pojęcie zdrowia publicznego, jego cele, zadania, a także strukturę i organizację systemu ochrony zdrowia na poziomie krajowym i globalnym oraz wpływ uwarunkowań ekonomicznych na możliwości ochrony zdrowia
G.W5.	Zna zasady promocji zdrowia, jej zadania oraz główne kierunki działania, ze szczególnym uwzględnieniem znajomości roli elementów zdrowego stylu życia
G.W6.	Zna regulacje prawne dotyczące udzielania świadczeń zdrowotnych, praw pacjenta, podstaw wykonywania zawodu lekarza i funkcjonowania samorządu lekarskiego
G.W7.	Zna podstawowe regulacje dotyczące organizacji i finansowania służby zdrowia, powszechnego ubezpieczenia zdrowotnego oraz zasady organizacji przedsiębiorstw podmiotu leczniczego
G.W8.	Zna obowiązki prawne lekarza w zakresie stwierdzenia zgonu
G.W9.	Zna regulacje dotyczące eksperymentu medycznego oraz prowadzenia innych badań medycznych
G.W10.	Zna regulacje prawne dotyczące przeszczepów, sztucznej prokreacji, aborcji, zabiegów estetycznych, leczenia paliatywnego, chorób psychicznych
G.W11.	Zna zasady prawa farmaceutycznego
G.W12.	Zna zasady tajemnicy lekarskiej, prowadzenia dokumentacji medycznej, odpowiedzialności karnej, cywilnej i zawodowej lekarza
G.W13.	Potrafi zinterpretować miary częstości występowania chorób i niepełnosprawności, ocenić sytuację epidemiologiczną chorób powszechnie występujących w kraju
G.W14.	Zna i rozumie pojęcie śmierci gwałtownej i nagłego zgonu a także różnicę między pojęciami urazu a obrażenia
G.W15.	Zna podstawy prawne i zasady postępowania lekarza podczas oględzin zwłok na miejscu ich ujawnienia; oraz sądowo-lekarskiego badania zwłok
G.W16.	Zna zasady diagnostyki sądowo-lekarskiej i opiniowania w przypadkach dotyczących dzieciobójstwa i rekonstrukcji okoliczności wypadku

	drogowego
G.W17.	Zna zasady opiniowania sądowo-lekarskiego dotyczące: zdolności do udziału w czynnościach procesowych; skutku biologicznego oraz uszczerbku na zdrowiu
G.W18.	Zna pojęcie błędu medycznego, najczęstsze przyczyny błędów medycznych i zasady opiniowania w takich przypadkach
G.W19.	Zna zasady pobierania materiału do badań toksykologicznych i hemogenetycznych
H	Dodatkowe uzupełniające efekty kształcenia PRZEDMIOTY DO DYSPOZYCJI UCZELNI
HW1.	Zna budowę ciała człowieka w oparciu o przyżyciowe badania diagnostyczne w szczególności zdjęcia przeglądowe, obrazy ultrasonograficzne, tomografii komputerowej i rezonansu magnetycznego
HW2.	Zna podstawy fizyczne wybranych technik obrazowania w medycynie oraz zasady ochrony radiologicznej z uwzględnieniem diagnostyki radioizotopowej, czynnościowej i strukturalnej w medycynie nuklearnej
HW3.	Zna zasady wykonywania badania ultrasonograficznego (usg) oraz podstawowe zasady wykonywania biopsji cienko- i gruboigłowej
HW4.	Zna podstawowe skale oceny stanu pacjenta stosowane w geriatricznym, zna i rozumie problemy polipragmatyzacji i powikłań jatrogennych w geriatricznym i medycynie paliatywnej
HW5.	Zna zasady udzielania pierwszej pomocy przedlekarskiej
HW6.	Zna podstawy teoretyczne wykonywania wybranych standardowych i złożonych procedur i umiejętności medycznych
HW7.	Zna różne metody i techniki diagnostyki i leczenia chirurgicznego pacjenta bariatrycznego i onkologicznego, w tym z uwzględnieniem chirurgii małoinwazyjnej
HW8.	Zna różne zaawansowane metody i techniki stosowane w chirurgii małoinwazyjnej, w tym zasady koordynacji oko-ręka podczas pracy z wykorzystaniem m.in. Trenerów endoskopowych
HW9.	Zna zasady profilaktyki stomatologicznej, zna podstawowe choroby zębów, przyzębia, i błony śluzowej jamy ustnej oraz metody diagnostyki stomatologicznej
HW10.	Zna podstawowe pojęcia z zakresu chirurgii szczękowo-twarzowej i rekonstrukcyjnej
HW11.	Zna wybrane aspekty z zakresu psychoonkologii oraz różne modele relacji lekarz – pacjent a także różne schematy przekazywania niepomyślnych wiadomości
HW12.	Zna różne modele komunikacji z pacjentem i jego rodziną oraz z zespołem interdyscyplinarnym
HW13.	Zna podstawy postępowania i leczenia interdyscyplinarnego pacjenta w szczególności z zaburzeniami neurologicznymi i problemami ortopedycznymi
HW14.	Zna zasady profesjonalizmu akademickiego, społecznego i zawodowego
HW15.	Zna zasady leczenia dietetycznego oraz wybrane aspekty dietoterapii w różnych stanach zdrowia i choroby
HW16.	Zna i rozumie rolę muzyki i sztuki w edukacji medycznej, w szczególności w aspekcie emisji głosu i dykcji oraz w postępowaniu terapeutycznym

	z pacjentem
UMIĘTNOŚCI	
A.	NAUKI MORFOLOGICZNE (np. anatomia, histologia, embriologia)
A.U1.	Obsługuje mikroskop optyczny, także w zakresie korzystania z immersji
A.U2.	Rozpoznaje w obrazach z mikroskopu optycznego lub elektronowego struktury histologiczne odpowiadające narządom, tkankom, komórkom i strukturom komórkowym oraz dokonuje opisu i interpretacji ich budowy, oraz interpretuje relacje między budową i funkcją
A.U3.	Wyjaśnia anatomiczne podstawy badania przedmiotowego
A.U4.	Wnioskuje o relacjach między strukturami anatomicznymi na podstawie przyżyciowych badań diagnostycznych, w szczególności z zakresu radiologii (zdjęcia przeglądowe, badania z użyciem środków kontrastowych, tomografia komputerowa oraz magnetyczny rezonans jądrowy)
A.U5.	Posługuje się w mowie i piśmie mianownictwem anatomicznym, histologicznym oraz embriologicznym
B.	NAUKOWE PODSTAWY MEDYCZYNY. (np. biofizyka, biologia molekularna, biochemia z elementami chemii, fizjologia cytofizjologia, elementy patofizjologii, informatyka i biostatystyka)
B.U1.	Wykorzystuje znajomość praw fizyki do wyjaśnienia wpływu czynników zewnętrznych, takich jak temperatura, przyspieszenie, ciśnienie, pole elektromagnetyczne oraz promieniowanie jonizujące na organizm i jego elementy
B.U2.	Potrafi ocenić szkodliwość dawki promieniowania jonizującego i stosuje się do zasad ochrony radiologicznej
B.U3.	Potrafi wskazać związek między czynnikami zaburzającymi stan równowagi procesów biologicznych a zmianami fizjologicznymi i patofizjologicznymi
B.U4.	Oblicza stężenia molowe i procentowe związków; oblicza stężenia substancji w roztworach izosmotycznych, jedno- i wieloskładnikowych
B.U5.	Oblicza rozpuszczalność związków nieorganicznych, określa chemiczne podłoże rozpuszczalności związków organicznych lub jej braku oraz praktyczne znaczenie dla dietetyki i terapii
B.U6.	Określa pH roztworu i wpływ zmian pH na związki nieorganiczne i organiczne
B.U7.	Potrafi przewidzieć kierunek procesów biochemicznych w zależności od stanu energetycznego komórek
B.U8.	Opisuje zmiany w funkcjonowaniu organizmu w sytuacji zaburzenia homeostazy, w szczególności określa jego zintegrowaną odpowiedź na wysiłek fizyczny, ekspozycję na wysoką i niską temperaturę, utratę krwi lub wody, nagłą pionizację, przejście od snu do stanu czuwania
B.U9.	Wykonuje proste testy czynnościowe oceniające organizm człowieka jako układ regulacji stabilnej (testy obciążeniowe, wysiłkowe); interpretuje dane liczbowe dotyczące podstawowych zmiennych fizjologicznych
B.U10.	Posługuje się podstawowymi technikami laboratoryjnymi, takimi jak analiza jakościowa, miareczkowanie, kolorymetria, pehametria, chromatografia, elektroforeza białek i kwasów nukleinowych
B.U11.	Obsługuje proste przyrządy pomiarowe oraz ocenia dokładność wykonywanych pomiarów

B.U12.	Korzysta z baz danych, w tym internetowych, i wyszukuje potrzebną informację za pomocą dostępnych narzędzi
B.U13.	Potrafi wybrać odpowiedni test statystyczny, przeprowadzić podstawowe analizy statystyczne oraz posługuje się odpowiednimi metodami przedstawiania wyników; interpretuje wyniki metaanalizy; przeprowadza analizę prawdopodobieństwa przeżycia
B.U14.	Wyjaśnia różnice między badaniami prospektywnymi i retrospektywnymi, randomizowanymi i kliniczno-kontrolnymi, opisami przypadków i badaniami eksperymentalnymi oraz szereguje je według wiarygodności i jakości dowodów naukowych
B.U15.	Umie zaplanować i wykonać proste badanie naukowe oraz zinterpretować jego wyniki i wyciągnąć wnioski
C.	NAUKI PRZEDKLINICZNE (np. genetyka, mikrobiologia, immunologia, patologia, farmakologia z toksykologią)
C.U1.	Analizuje krzyżówki genetyczne oraz rodowody cech i chorób człowieka oraz ocenia ryzyko urodzenia się dziecka z aberracjami chromosomowymi
C.U2.	Identyfikuje wskazania do wykonania badań prenatalnych
C.U3.	Potrafi podjąć decyzję o potrzebie wykonania badań cytogenetycznych i molekularnych
C.U4.	Wykonuje pomiary morfometryczne, analizuje morfogram i zapisuje kariotypy chorób
C.U5.	Szacuje ryzyko ujawnienia się danej choroby u potomstwa w oparciu o predyspozycje rodzinne i wpływ czynników środowiskowych
C.U6.	Ocenia zagrożenia środowiskowe oraz posługuje się podstawowymi metodami pozwalającymi na wykrycie obecności czynników szkodliwych (biologicznych i chemicznych) w biosferze
C.U7.	Rozpoznaje najczęściej spotykane pasożyty człowieka na podstawie ich budowy, cykli życiowych oraz objawów chorobowych
C.U8.	Posługuje się reakcją antygen - przeciwciało w aktualnych modyfikacjach i technikach dla diagnostyki chorób zakaźnych, alergicznych, autoimmunizacyjnych, chorób krwi i nowotworowych
C.U9.	Potrafi przygotować preparat i rozpoznać patogeny pod mikroskopem
C.U10.	Interpretuje wyniki badań mikrobiologicznych
C.U11.	Potrafi powiązać obrazy uszkodzeń tkankowych i narządowych z objawami klinicznymi choroby, wywiadem i wynikami oznaczeń laboratoryjnych
C.U12.	Analizuje zjawiska odczynowe, obronne i przystosowawcze oraz zaburzenia regulacji wywoływane przez czynnik etiologiczny
C.U13.	Wykonuje proste obliczenia farmakokinetyczne
C.U14.	Dobiera leki w odpowiednich dawkach w celu korygowania zjawisk patologicznych w ustroju i w poszczególnych narządach
C.U15.	Projektuje schemat racjonalnej chemioterapii zakażeń, empirycznej i celowanej
C.U16.	Potrafi poprawnie przygotować zapisy wszystkich form recepturowych substancji leczniczych
C.U17.	Posługuje się informatorami farmaceutycznymi i bazami danych o produktach leczniczych
C.U18.	Potrafi oszacować niebezpieczeństwo toksykologiczne w określonych grupach wiekowych oraz w stanach niewydolności wątroby i nerek, a także

	zapobiegać zatruciom lekami
C.U19.	Interpretuje wyniki badań toksykologicznych
D.	NAUKI BEHAWIORALNE I SPOŁECZNE Z ELEMENTAMI PROFESJONALIZMU (np. socjologia medycyny, psychologia lekarska, etyka lekarska, historia medycyny, elementy profesjonalizmu, język angielski)
D.U1.	Uwzględnia w procesie postępowania terapeutycznego subiektywne potrzeby i oczekiwania pacjenta wynikające z uwarunkowań społeczno-kulturowych
D.U2.	Postrzega i właściwie reaguje na oznaki zachowań antyzdrowotnych i autodestrukcyjnych
D.U3.	Potrafi wybrać takie leczenie, które minimalizuje konsekwencje społeczne dla chorego
D.U4.	Potrafi budować pełną zaufania atmosferę podczas całego procesu leczenia
D.U5.	Potrafi przeprowadzić rozmowę z pacjentem dorosłym, dzieckiem i rodziną z zastosowaniem techniki aktywnego słuchania i wyrażania empatii, a także rozmawiać z pacjentem o jego sytuacji życiowej
D.U6.	Potrafi poinformować pacjenta o celu, przebiegu i ewentualnym ryzyku proponowanych działań diagnostycznych lub terapeutycznych i uzyskać jego świadomą zgodę
D.U7.	Potrafi przekazywać pacjentowi i jego rodzinie informacje o niekorzystnym rokowaniu
D.U8.	Udziela porady w kwestii przestrzegania zaleceń terapeutycznych i prozdrowotnego trybu życia
D.U9.	Identyfikuje czynniki ryzyka wystąpienia przemocy, rozpoznaje przemoc i odpowiednio reaguje
D.U10.	Stosuje w podstawowym stopniu psychologiczne interwencje motywujące i wspierające
D.U11.	Potrafi komunikować się ze współpracownikami zespołu, udzielając konstruktywnej informacji zwrotnej i wsparcia
D.U12.	Przestrzega wzorców etycznych w działaniach zawodowych
D.U13.	Posiada zdolność rozpoznawania etycznych wymiarów decyzji medycznych i odróżniania aspektów faktualnych od normatywnych
D.U14.	Przestrzega praw pacjenta, w tym: prawa do ochrony danych osobowych, prawa do intymności, prawa do informacji o stanie zdrowia, prawa do wyrażenia świadomej zgody na leczenie lub odstąpienie od niego, prawa do godnej śmierci
D.U15.	Wykazuje odpowiedzialność za podnoszenie swoich kwalifikacji i przekazywanie wiedzy innym
D.U16.	Rozpoznaje własne ograniczenia, dokonuje samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych, planuje własną aktywność edukacyjną
D.U17.	Krytycznie analizuje piśmiennictwo medyczne, w tym w języku angielskim, oraz wyciąga wnioski w oparciu o dostępną literaturę
D.U18.	Potrafi porozumieć się z pacjentem w jednym z języków obcych
D.U19.	Potrafi uczyć innych
E.	NAUKI KLINICZNE NIEZABIEGOWE (np. pediatria, choroby wewnętrzne, neurologia, geriatria, psychiatria, dermatologia, onkologia, medycyna rodzinna, choroby zakaźne, rehabilitacja, diagnostyka laboratoryjna, farmakologia kliniczna)

E.U1.	Przeprowadza wywiad lekarski z pacjentem dorosłym
E.U2.	Przeprowadza wywiad lekarski z dzieckiem i jego rodziną
E.U3.	Przeprowadza pełne i ukierunkowane badanie fizykalne pacjenta dorosłego
E.U4.	Przeprowadza badanie fizykalne dziecka w każdym wieku
E.U5.	Przeprowadza badanie psychiatryczne
E.U6.	Przeprowadza orientacyjne badanie słuchu i pola widzenia oraz badanie otoskopowe
E.U7.	Ocenia stan ogólny, stan przytomności i świadomości pacjenta
E.U8.	Ocenia stan noworodka w skali Apgar oraz ocenia jego dojrzałość, potrafi zbadać odruchy noworodkowe
E.U9.	Zestawia pomiary antropometryczne i ciśnienia krwi z danymi na siatkach centylowych
E.U10.	Potrafi ocenić stopień zaawansowania dojrzewania płciowego
E.U11.	Przeprowadza badania bilansowe
E.U12.	Przeprowadza diagnostykę różnicową najczęstszych chorób osób dorosłych i dzieci
E.U13.	Ocenia i opisuje stan somatyczny i psychiczny pacjenta
E.U14.	Rozpoznaje stany bezpośredniego zagrożenia życia
E.U15.	Rozpoznaje stan po spożyciu alkoholu, narkotyków i innych używek
E.U16.	Planuje postępowanie diagnostyczne, terapeutyczne i profilaktyczne
E.U17.	Przeprowadza analizę ewentualnych działań niepożądanych poszczególnych leków oraz interakcji między nimi
E.U18.	Proponuje indywidualizację obowiązków wytycznych terapeutycznych oraz inne metody leczenia wobec nieskuteczności albo przeciwwskazań do terapii standardowej
E.U19.	Rozpoznaje objawy lekozależności i proponuje postępowanie lecznicze
E.U20.	Kwalifikuje pacjenta do leczenia domowego i szpitalnego
E.U21.	Definiuje stany, w których czas dalszego trwania życia, stan funkcjonalny lub preferencje chorego ograniczają postępowanie zgodne z określonymi dla danej choroby wytycznymi
E.U22.	Dokonuje oceny funkcjonalnej pacjenta niepełnosprawnego
E.U23.	Potrafi zaproponować program rehabilitacji w najczęstszych chorobach
E.U24.	Interpretuje badania laboratoryjne i identyfikuje przyczyny odchyień
E.U25.	Potrafi zastosować leczenie żywieniowe (z uwzględnieniem żywienia dojelitowego i pozajelitowego)
E.U26.	Planuje postępowanie w przypadku ekspozycji na zakażenie przenoszone drogą krwi
E.U27.	Potrafi zakwalifikować pacjenta do szczepień
E.U28.	Pobiera materiał do badań wykorzystywanych w diagnostyce laboratoryjnej
E.U29.	Potrafi wykonać podstawowe procedury i zabiegi lekarskie, w tym:
	a. pomiar temperatury ciała, pomiar tętna, nieinwazyjny pomiar ciśnienia tętniczego,
	b. monitorowanie parametrów życiowych przy pomocy kardiomonitora, pulsoksymetrię,
	c. badanie spirometryczne, leczenie tlenem, wentylację wspomaganą i zastępczą,

	d. wprowadzenie rurki ustno-gardłowej,
	e. wstrzyknięcia dożylna, domięśniowe i podskórne, kaniulację żył obwodowych, pobieranie obwodowej krwi żyłnej, pobieranie posiewów krwi, pobieranie krwi tętniczej, pobieranie arterializowanej krwi włóśniczkowej, pobieranie wymazów z nosa, gardła i skóry, nakłucie jamy opłucnowej,
	f. cewnikowanie pęcherza moczowego u kobiet i mężczyzn, zgłębnikowanie żołądka, płukanie żołądka, enema,
	g. standardowy elektrokardiogram spoczynkowy wraz z interpretacją, kardiowersję elektryczną i defibrylację serca,
	h. proste testy paskowe i pomiar stężenia glukozy we krwi.
E.U30.	Asystuje przy przeprowadzeniu następujących procedur i zabiegów lekarskich:
	a. przetaczaniu preparatów krwi i krwiopochodnych,
	b. drenażu jamy opłucnowej,
	c. nakłuciu worka osierdziowego,
	d. nakłuciu jamy otrzewnowej,
	e. nakłuciu lędźwiowym,
	f. biopsji cienkoigłowej,
	g. testach naskórkowych,
	h. próbach śródskórnych i skaryfikacyjnych, oraz interpretuje ich wyniki.
E.U31.	Interpretuje charakterystyki farmaceutyczne produktów leczniczych oraz krytycznie ocenia materiały reklamowe dotyczące leków
E.U32.	Potrafi planować konsultacje specjalistyczne
E.U33.	Potrafi wdrożyć podstawowe postępowanie lecznicze w ostrych zatruciach
E.U34.	Monitoruje stan chorego zatrutego substancjami chemicznymi lub lekami
E.U35.	Ocenia odleżyny i stosuje odpowiednie opatrunki
E.U36.	Potrafi postępować w przypadku urazów (założyć opatrunek lub unieruchomienie, zaopatrzyć i zszyć ranę)
E.U37.	Rozpoznaje agonię pacjenta i stwierdza jego zgon
E.U38.	Potrafi prowadzić dokumentację medyczną pacjenta
F.	NAUKI KLINICZNE ZABIEGOWE. (np. anestezjologia i intensywna terapia, chirurgia ogólna, ortopedia z traumatologią, medycyna ratunkowa, chirurgia onkologiczna, ginekologia i położnictwo, urologia, otorynolaryngologia, okulistyka, neurochirurgia, transplantologia, diagnostyka obrazowa)
F.U1.	Asystuje przy typowym zabiegu operacyjnym, potrafi przygotować pole operacyjne i znieczulić miejscowo okolicę operowaną
F.U2.	Posługuje się podstawowymi narzędziami chirurgicznymi
F.U3.	Stosuje się do zasad aseptyki i antyseptyki
F.U4.	Potrafi zaopatrzyć prostą ranę, założyć i zmienić jałowy opatrunek chirurgiczny
F.U5.	Zakłada wkłucie obwodowe
F.U6.	Potrafi zbadać sutki, węzły chłonne, gruczoł tarczowy oraz jamę brzuszną w aspekcie ostrego brzucha, a także wykonać badanie palcem przez odbytnicę
F.U7.	Ocenia wynik badania radiologicznego w zakresie najczęstszych typów złamań, szczególnie złamań kości długich
F.U8.	Wykonuje doraźne unieruchomienie kończyny, wybiera rodzaj

	unieruchomienia konieczny do zastosowania w typowych sytuacjach klinicznych oraz kontroluje poprawność ukrwienia kończyny po założeniu opatrunku unieruchamiającego
F.U9.	Potrafi zaopatrzyć krwawienie zewnętrzne
F.U10.	Wykonuje podstawowe zabiegi resuscytacyjne z użyciem automatycznego defibrylatora zewnętrznego i inne czynności ratunkowe oraz udziela pierwszej pomocy
F.U11.	Działa zgodnie z aktualnym algorytmem zaawansowanych czynności resuscytacyjnych
F.U12.	Potrafi monitorować okres pooperacyjny w oparciu o podstawowe parametry życiowe
F.U13.	Rozpoznaje objawy podmiotowe i przedmiotowe świadczące o nieprawidłowym przebiegu ciąży (nieprawidłowe krwawienia, czynność skurczową macicy)
F.U14.	Interpretuje wyniki badania fizykalnego ciężarnej (ciśnienie tętnicze, czynność serca matki płodu) oraz wyniki badań laboratoryjnych świadczących o patologjach ciąży
F.U15.	Interpretuje zapis kardiokardigrafii (KTG)
F.U16.	Rozpoznaje rozpoczynający się poród oraz nieprawidłowy czas jego trwania
F.U16.	Interpretuje objawy podmiotowe i przedmiotowe w czasie połogu
F.U17.	Ustala zalecenia, wskazania i przeciwwskazania dotyczące stosowania metod antykoncepcji
F.U18.	Przeprowadza okulistyczne badanie przesiewowe
F.U19.	Rozpoznaje stany okulistyczne wymagające natychmiastowej pomocy specjalistycznej i udziela wstępnej, kwalifikowanej pomocy w przypadkach urazów fizycznych i chemicznych oka
F.U20.	Ocenia stan chorego nieprzytomnego i określa zgodnie z obowiązującymi międzynarodowymi skalami punktowymi
F.U21.	Rozpoznaje objawy narastającego ciśnienia śródczaszkowego
F.U22.	Potrafi ocenić wskazania do wykonania punkcji nadłonowej i uczestniczyć w jej wykonaniu
F.U23.	Asystuje przy typowych procedurach urologicznych (endoskopii diagnostycznej i terapeutycznej układu moczowego, litotrypsji, punkcji prostaty)
F.U24.	Potrafi wykonać podstawowe badanie laryngologiczne w zakresie ucha, nosa, gardła i krtani
F.U25.	Potrafi orientacyjne zbadać słuch
G.	PRAWNE I ORGANIZACYJNE ASPEKTY MEDYCyny (np. higiena, epidemiologia, zdrowie publiczne, prawo medyczne, medycyna sądowa)
G.U1.	Opisuje strukturę demograficzną ludności i na tej podstawie ocenia problemy zdrowotne populacji
G.U2.	Potrafi uzyskać informacje na temat obecności czynników ryzyka chorób zakaźnych i przewlekłych oraz zaplanować działania profilaktyczne na różnym poziomie zapobiegania
G.U3	Potrafi odnaleźć odpowiednie akty prawne zawierające normy dotyczące udzielania świadczeń zdrowotnych i wykonywania zawodu lekarza
G.U4.	Potrafi wyjaśnić osobom korzystającym ze świadczeń medycznych ich

	podstawowe uprawnienia oraz podstawy prawne udzielania tych świadczeń
G.U5.	Stosuje w praktyce regulacje prawne dotyczące wydawania zaświadczeń lekarskich dla potrzeb pacjentów, ich rodzin oraz instytucji zewnętrznych
G.U6	Podczas badania dziecka potrafi rozpoznać zachowania i objawy wskazujące na możliwość wystąpienia przemocy wobec dziecka
G.U7.	We własnych działaniach stara się unikać popełnienia błędu medycznego
G.U9.	Potrafi pobrać zgodnie z zasadami krew do badań toksykologicznych oraz zabezpieczyć materiał do badania hemogenetycznych
H..	Dodatkowe uzupełniające efekty kształcenia PRZEDMIOTY DO DYSPOZYCJI UCZELNI
H.U.1.	Rozpoznaje i omawia patomechanizmy najczęstszych chorób w oparciu o wybrane układy i narządy
H.U.2.	Stosuje podstawowe skale oceny stanu pacjenta w geriatricii
H.U.3.	Umie działać w terapeutycznym zespole interdyscyplinarnym w szczególności w opiece długoterminowej pacjenta geriatrycznego i paliatywnego
H.U.4.	Stosuje się do zasad ochrony radiologicznej, na podstawie wybranych badań obrazowych wnioskuje o obecności procesu patologicznego, przeprowadza diagnostykę różnicową
H.U.5.	Rozumie możliwości i potrzeby wykorzystania m.in. badań scyntygraficznych, diagnostyki radioizotopowej w diagnostyce i leczeniu wybranych chorób onkologicznych w uwzględnieniu wskazań i przeciwwskazań do badań diagnostycznych i leczenia
H.U.6.	Asystuje podczas badania ultrasonograficznego, uwidacznia wybrane struktury i interpretuje uzyskane obrazy oraz wnioskuje o obecności zmian patologicznych
H.U.7.	Asystuje podczas wykonywania biopsji cienko- i gruboigłowej
H.U.8.	Rozpoznaje choroby zębopochodne, przeprowadza wywiad lekarski i badanie fizykalne ukierunkowane na patologie w zakresie twarzoczaszki
H.U.9.	Na podstawie wybranych badań diagnostycznych wnioskuje o dalszym postępowaniu i oraz chirurgii szczękowo-twarzowej, asystuje podczas w/w zabiegów
H.U.10.	Rozpoznaje stany nagłego zagrożenia życia, wykonuje podstawowe i zaawansowane czynności ratujące życie pacjenta
H.U.11.	Wykonuje badanie dna oka oftalmoskopem bezpośrednim i je interpretuje, w szczególności w zakresie oceny tarczy nerwu wzrokowego i dużych naczyń
H.U.12.	Analizuje ewentualne działania niepożądane poszczególnych produktów leczniczych oraz interakcji między nimi
H.U.13.	Rozpoznaje różne zachowania i relacje w aspekcie student-pacjent, lekarz-pacjent, lekarz – rodzina pacjenta, umie komunikować się z pacjentem i jego rodziną, w tym z pacjentem onkologicznym
H.U.14.	Rozpoznaje różne metody radzenia sobie z tzw. trudnym pacjentem, z emocjami, lękiem, agresją, przekazywaniem złych wiadomości w aspekcie profesjonalnych zachowań lekarz-pacjent, w tym w komunikacji z pacjentem niedosłyszającym
H.U.15.	Rozumie sytuację chorego i jego reakcję na informacje o niepomyślnym

	rokowaniu, stosuje różne modele przekazywania wiadomości
H.U.16.	Stosuje leczenie dietetyczne
H.U.17.	Ocenia sposoby żywienia i wskazuje na błędy żywieniowe, oblicza i wyznacza rekomendowane spożycie energii i podstawowych składników pokarmowych w zdrowiu i chorobie
H.U.18.	Przestrzega i realizuje zasady profesjonalizmu akademickiego, zawodowego i społecznego
H.U.19.	Umie wykonać wybrane standardowe procedury i czynności medyczne w tym:
	a. wykonuje lewatywę,
	b. pielęgnuje port naczyniowy i dootrzewnowy,
	c. wykonuje tamponadę przednią,
	d. usuwa woskowinę uszną,
	e. zakłada jałowe rękawiczki, fartuch operacyjny,
	f. zakłada podstawowe szwy skórne, stosuje zaawansowane techniki szycia tkanek, w tym z wykorzystaniem trenerów endoskopowych, wykonuje ćwiczenia koordynacji oko-ręka,
	g. asystuje podczas nacięcia i drenażu ropnia, wycięcia guza łagodnego i złośliwego skóry i błon śluzowych oraz wycięcia węzła chłonного,
	h. wykonuje badanie ginekologiczne,
	i. bada gruczoł piersiowy
H.U.20.	Umie wykonać wybrane złożone procedury i czynności medyczne u osoby dorosłej w różnym wieku w tym:
	a. przeprowadza wywiad lekarski z pacjentem dorosłym w różnym wieku: w tym z pacjentem w wieku podeszłym,
	b. przeprowadza pełne i ukierunkowane badanie fizykalne pacjenta w różnym wieku,
	c. przeprowadza diagnostykę różnicową najczęstszych chorób osób dorosłych w różnym wieku,
	d. planuje postępowanie diagnostyczne, terapeutyczne i profilaktyczne w najczęstszych chorobach osób dorosłych w różnym wieku.
H.U.21.	Umie wykonać wybrane złożone procedury i czynności medyczne u pacjenta przed ukończeniem 18. roku życia w tym:
	a. przeprowadza wywiad lekarski z pacjentem do ukończenia 18. roku życia i jego rodzicami,
	b. przeprowadza badanie fizykalne pacjenta do ukończenia 18. roku życia,
	c. zapoznaje się z zasadami pielęgnacji i karmienia noworodka oraz niemowlęcia,
	d. przeprowadza diagnostykę różnicową najczęstszych chorób pacjentów do ukończenia 18. roku życia,
	e. planuje postępowanie diagnostyczne, terapeutyczne i profilaktyczne w najczęstszych chorobach pacjentów do ukończenia 18. roku życia,
	f. prowadzi podstawowe czynności ratunkowe, w szczególności pacjentów do ukończenia 18. roku życia i pacjentów dorosłych, w tym z użyciem fantomów,
	g. działa w algorytmie zaawansowanych czynności ratunkowych, z wyszczególnieniem pacjentów do ukończenia 18. roku życia i pacjentów dorosłych, w tym z użyciem fantomów,

	h. bierze udział w planowaniu program rehabilitacji w najczęstszych chorobach pacjentów do ukończenia 18. roku życia
H.U.22.	Asystuje podczas wykonywania/ i wykonuje wybrane złożone procedury i czynności medyczne w tym:
	a. asystuje przy odbieraniu porodu fizjologicznego,
	b. interpretuje wyniki badań cytologicznych i histopatologicznych,
	c. ocenia możliwości wystąpienia błędu przedlaboratoryjnego, zna zasady jego unikania, z uwzględnieniem znajomości antykoagulantów używanych w badaniach laboratoryjnych i przyłożkowych,
	d. umie zapobiegać, rozpoznawać i leczyć choroby stanowiące najczęstszą przyczynę zgłaszania się pacjentów do lekarza podstawowej opieki zdrowotnej i medycyny rodzinnej,
	e. bierze udział w kwalifikowaniu chorego do operacji ze wskazań nagłych i planowych, wykazuje znajomość zasad postępowania okołoperacyjnego,
	f. pielęgnuje i umie postępować w typowych powikłaniach kolostomii, urostomii, ileostomii i gastrostomii,
	g. bierze udział w operacjach, umie pracować w interdyscyplinarnym zespole operacyjnym,
	h. zna zasady i bierze udział w postępowaniu z pacjentem w stanie wstrząsu urazowego oraz z pacjentem z obrażeniami wielonarządowymi,
	i. bierze udział podczas unieruchomienia kręgosłupa szyjnego i piersiowo-lędźwiowego u pacjenta po urazach,
	j. dokonuje oceny i opisu stanu psychicznego pacjenta, rozpoznaje stany nagłe związane z zaburzeniami psychicznymi i umie postępować w w/w przypadkach,
	k. zgodnie z prawem wybiera postępowanie lekarskie w sytuacji konieczności działania bez zgody pacjenta,
	l. umie wdrożyć postępowanie, leczenie i rehabilitację w warunkach ambulatoryjnych i domowych u pacjentów przewlekle chorych,
	m. ocenia zdolność do funkcjonowania pacjenta niepełnosprawnego,
	n. kwalifikuje pacjenta do leczenia w warunkach oddziału zakaźnego,
	o. interpretuje wyniki badań z zakresu immunologii transfuzjologicznej: określa grupę krwi, wykonuje próbę zgodności, testy antyglobulinowe,
	p. bierze udział w przetoczeniu krwi i jej składników oraz preparatów krwiopochodnych, zna zasady i umie postępować w razie wystąpienia powikłań poprzetoczeniowych.
H.U.23.	Umie wykonać i bierze udział w wybranych złożonych procedurach i czynnościach medycznych w szczególności z zakresu onkologii w tym:
	a. dokonuje klinicznej oceny układu chłonnego,
	b. rozpoznaje obrzęk chłonny, wykazuje znajomość zasad profilaktyki obrzęku chłonnego u pacjentów po limfadenektomiach i radioterapii, ma umiejętność postępowania w powikłaniach spowodowanych obrzękiem chłonnym,
	c. rozpoznaje, przedstawia profilaktykę i leczenie powikłań wczesnych i odległych po leczeniu onkologicznym (radioterapia i chemioterapia), ze szczególnym uwzględnieniem powikłań ze strony przewodu

	<p>pokarmowego,</p> <p>d. rozpoznaje, przedstawia profilaktykę i leczenie stanów przednowotworowych w obrębie błony śluzowej i skóry,</p> <p>e. poznaje zasady i asystuje w postępowaniu w zaburzeniach metabolicznych u pacjentów onkologicznych oraz w stanach nagłego zagrożenia życia w onkologii,</p> <p>f. umie zastosować żywienie dojelitowe, pozajelitowe, płynoterapię u pacjentów onkologicznych,</p> <p>g. umie ustalić wskazania i zmodyfikować tryb życia i dietę pacjenta onkologicznego,</p> <p>h. bierze udział w różnicowaniu zmian poterapeutycznych i nawrotów choroby nowotworowej.</p>
H.U.24.	<p>Umie wykonać wybrane złożone procedury i czynności medyczne w zakresie prawnych i organizacyjnych aspektów medycyny w tym:</p> <p>a. rozpoznaje i analizuje podstawy prawne zawierania umów na udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej,</p> <p>b. posiada umiejętność wypisywania recept na leki gotowe, recepturowe (w tym środki odurzające lub psychotropowe) ze zróżnicowaniem stosowania do przysługujących pacjentom uprawnień,</p> <p>c. posiada umiejętność wypisywania skierowań na badania dodatkowe, transport sanitarny, zwolnień od pracy,</p>
H.U.25.	<p>d. przygotowuje raport pisemny i ustny o stanie pacjenta i zastosowanych działaniach medycznych oraz ratunkowych, raportuje przełożonemu i zespołowi interdyscyplinarnemu.</p>
KOMPETENCJE SPOŁECZNE	
K.1.	Potrafi nawiązać i utrzymać głęboki pełen szacunku kontakt z chorym
K.2.	Kieruje się dobrem chorego, stawiając je na pierwszym miejscu
K.3.	Przestrzega tajemnicy lekarskiej i praw pacjenta
K.4.	Posiada świadomość własnych ograniczeń i umiejętność stałego dokształcania się
K.	Dodatkowe uzupełniające efekty kształcenia PRZEDMIOTY DO DYSPOZYCJI UCZELNI
K.5.	Z godnością i szacunkiem odnosi się do zwłok i szczątków ludzkich
K.6.	Przestrzega i stosuje zasady etyki akademickiej i zawodowej oraz profesjonalnego wizerunku, profesjonalizmu akademickiego, społecznego i zawodowego
K.7.	Potrafi inspirować, być liderem i współpracować w zespole interdyscyplinarnym w szczególności podczas zajęć typu PBL

III. WYMAGANIA OGÓLNE:

Do uzyskania kwalifikacji studiów jednolitych magisterskich wymagane są wszystkie powyższe efekty kształcenia.

IV. STRUKTURA STUDIÓW:

Studia jednolite magisterskie, 12 semestrów, liczba punktów ECTS – 360.

Tabela 1. Minimalna liczba godzin zajęć zorganizowanych oraz punktów ECTS

Grupy szczegółowych efektów kształcenia	Godziny	Punkty ECTS
A. Nauki morfologiczne	300	25
B. Naukowe podstawy medycyny	525	43
C. Nauki przedkliniczne	525	43
D. Nauki behawioralne i społeczne z elementami profesjonalizmu	240	12
E. Nauki kliniczne niezabiegowe	1060	65
F. Nauki kliniczne zabiegowe	900	50
G. Prawne i organizacyjne aspekty medycyny	100	6
Praktyczne nauczanie kliniczne (30 tygodni) + egzaminy	900	60
Praktyki zawodowe (wakacyjne)	600	20
Ogółem	5150	330

V. PRAKTYKI I NAUCZANIE PRAKTYCZNE NA VI ROKU STUDIÓW**1. PRAKTYCZNE NAUCZANIE KLINICZNE NA VI ROKU STUDIÓW**

Praktyczne nauczanie kliniczne prowadzone na VI roku studiów obejmuje zajęcia w klinikach lub oddziałach szpitalnych z zakresu następujących specjalności:

- internia 8 tygodni,
- pediatria 4 tygodnie,
- chirurgia 4 tygodnie,
- ginekologia i położnictwo 2 tygodnie,
- psychiatria 2 tygodnie,
- medycyna ratunkowa 2 tygodnie,
- medycyna rodzinna 2 tygodnie,
- 6 tygodni w specjalności wybranej przez studenta.

2. PRAKTYKI ZAWODOWE

Wymiar realizowanych praktyk zawodowych wynika ściśle z wytycznych standardu na kierunku lekarskim (tabela 2).

Tabela 2. Zawodowa praktyka studia jednolite magisterskie

Zawodowa praktyka	(godz./tyg.)	Punkty ECTS
Opieka nad chorym	120/4	4
Lecznictwo otwarte (lekarz rodzinny)	90/3	3
Pomoc doraźna	30/1	1
Choroby wewnętrzne	120/4	4
Pediatria	60/2	2
Chirurgia ogólna	60/2	2
Ginekologia i położnictwo	60/2	2
Intensywna terapia	60/2	2
Ogółem	600/20	20

Efekty kształcenia dla kierunku **Pielęgniarstwo**

1. **Umiejscowienie kierunku w obszarze kształcenia:** kierunek należy do obszaru kształcenia w zakresie nauk medycznych, nauk o zdrowiu oraz nauk o kulturze fizycznej.
2. **Przyporządkowanie kierunku studiów do dziedzin nauki i dyscyplin naukowych:** kierunek studiów przyporządkowano do obszaru wiedzy w zakresie nauk medycznych i nauk o zdrowiu oraz nauk o kulturze fizycznej, dziedziny nauk medycznych, dyscypliny naukowej: medycyna oraz dziedziny nauk o zdrowiu.
3. **Profil kształcenia:** praktyczny.
4. **Poziom kształcenia i czas trwania studiów:** studia pierwszego stopnia - (6 semestrów).
5. **Absolwent** jest przygotowany do samodzielnego wykonywania zawodu oraz do podjęcia studiów drugiego stopnia.

I. OGÓLNE CELE KSZTAŁCENIA NA KIERUNKU STUDIÓW O OKREŚLONYM POZIOMIE I PROFILU KSZTAŁCENIA:

Dyplom licencjata pielęgniarstwa uzyskuje absolwent studiów pierwszego stopnia kierunku pielęgniarstwo, który:

1. w zakresie wiedzy posiada:
 - a) szczegółową wiedzę z zakresu pielęgniarstwa,
 - b) ogólną wiedzę z zakresu innych nauk medycznych,
 - c) znajomość regulacji prawnych, norm etycznych i deontologii odnoszących się do wykonywania zawodu pielęgniarki;
2. w zakresie umiejętności potrafi:
 - a) korzystać z aktualnej wiedzy dla zapewnienia bezpieczeństwa i wysokiego poziomu opieki,
 - b) udzielać świadczeń w zakresie promowania, zachowania zdrowia i zapobiegania chorobom,
 - c) sprawować całościową i zindywidualizowaną opiekę nad pacjentem niepełnosprawnym i umierającym,
 - d) samodzielnie wykonywać zawód, zgodnie z zasadami etyki ogólnej i zawodowej oraz holistycznego podejścia do pacjenta, uwzględniającego i poszanowanie i respektowanie jego praw,
 - e) organizować pracę własną; nawiązywać współpracę w zespołach opieki zdrowotnej oraz inicjować i wspierać działania społeczności lokalnej na rzecz zdrowia;
3. w zakresie kompetencji społecznych:
 - a) skutecznie i z empatią porozumiewa się z pacjentem,
 - b) posiada świadomość czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta,
 - c) posiada świadomość konieczności permanentnego, ustawicznego kształcenia się.

Symbol efektu kierunkowego	Opis zakładanych szczegółowych efektów kształcenia
WIEDZA	
A.	Nauki podstawowe (Anatomia, Fizjologia, Patologia, Genetyka, Biochemia i biofizyka, Mikrobiologia i parazytologia, Farmakologia, Radiologia)
A.W1.	Posługuje się mianownictwem anatomicznym
A.W2.	Omawia budowę ciała ludzkiego w podejściu topograficznym (kończyna górna i dolna, klatka piersiowa, brzuch, miednica, grzbiet, szyja, głowa) oraz czynnościowym (układ kostno-stawowy, układ mięśniowy, układ krążenia, układ oddechowy, układ pokarmowy, układ moczowy, układy płciowe, układ nerwowy i narządy zmysłów, powłoka wspólna)
A.W3.	Rozumie neurohormonalną regulację procesów fizjologicznych oraz procesów elektrofizjologicznych
A.W4.	Charakteryzuje specyfikację i znaczenie gospodarki wodno-elektrolitowej i kwasowo-zasadowej w utrzymaniu homeostazy ustroju
A.W5.	Określa podstawowe reakcje związków nieorganicznych i organicznych w roztworach wodnych oraz prawa fizyczne wpływające na przepływ cieczy, a także czynniki oddziałujące na opór naczyniowy przepływu krwi
A.W6.	Wyjaśnia podstawy fizykochemiczne działania zmysłów wykorzystujących fizyczne nośniki informacji (fale dźwiękowe i elektromagnetyczne)
A.W7.	Określa fizyczne podstawy nieinwazyjnych i inwazyjnych metod obrazowania
A.W8.	Posiada wiedzę z zakresu diagnostyki radiologicznej
A.W9.	Różnicuje budowę aminokwasów, nukleozydów, monosacharydów, kwasów karboksylowych i ich pochodnych, wchodzących w skład makrocząsteczek obecnych w komórkach, macierzy zewnątrzkomórkowej i płynach ustrojowych, różnicuje witaminy
A.W10.	Omawia funkcje genomu, transkryptomu i proteomu Człowieka oraz podstawowe koncepcje regulacji ekspresji genów, w tym regulacji epigenetycznej
A.W11.	Opisuje budowę chromosomów oraz molekularne podłoże mutagenezy; zna profile metaboliczne podstawowych narządów
A.W12.	Wymienia zasady dziedziczenia różnej liczby cech, dziedziczenia cech ilościowych, niezależnego dziedziczenia cech oraz dziedziczenia pozajądrowej informacji genetycznej
A.W13.	Wylicza enzymy biorące udział w trawieniu i objaśnia podstawowe defekty enzymów trawiennych oraz określa skutki tych zaburzeń
A.W14.	Definiuje podstawowe pojęcia z zakresu mikrobiologii i parazytologii
A.W15.	Różnicuje epidemiologię zakażeń wirusami, bakteriami oraz zakażeń grzybami i pasożytami, z uwzględnieniem geograficznego zasięgu ich występowania
A.W16.	Charakteryzuje poszczególne grupy środków leczniczych, główne mechanizmy działania, przemiany w ustroju i działania uboczne
A.W17.	Omawia podstawowe zasady farmakoterapii

A.W18.	Charakteryzuje poszczególne grupy leków i ich zastosowanie lecznicze oraz zasady leczenia krwią i środkami krwiozastępczymi
A.W19.	Definiuje podstawowe pojęcia z patologii ogólnej z zakresu zaburzeń w krążeniu, zmian wstecznych, zmian postępowych, zapaleń i nowotworów
A.W20.	Omawia wybrane zagadnienia z zakresu patologii narządowej układu krążenia, układu oddechowego, trawiennego, moczowo-płciowego i nerwowego
A.W21.	Wymienia czynniki chorobotwórcze zewnętrzne i wewnętrzne, modyfikowalne i niemodyfikowalne
B.	Nauki społeczne (Psychologia, Socjologia, Pedagogika, Prawo, Zdrowie publiczne, Filozofia i etyka zawodu pielęgniarki, Język angielski
B.W1.	Zna podstawy psychologii w zakresie zachowania i rozwoju człowieka, uwarunkowań jego prawidłowego i zaburzonego funkcjonowania
B.W2.	Zna problematykę relacji człowiek – środowisko społeczne
B.W3.	Omawia mechanizmy funkcjonowania człowieka w sytuacjach trudnych
B.W4.	Wymienia etapy i prawidłowości rozwoju psychicznego człowieka
B.W5.	Różnicuje pojęcie emocji i motywacji oraz zna pojęcie osobowości i jej zaburzeń
B.W6.	Charakteryzuje istotę i strukturę zjawisk zachodzących w procesie przekazywania i wymiany informacji
B.W7.	Definiuje modele i style komunikacji interpersonalnej
B.W8.	Zna techniki redukowania lęku i sposoby relaksacji oraz mechanizmy powstawania, działania i zapobiegania zespołowi wypalenia zawodowego
B.W9.	Omawia mające zastosowanie w pielęgniarstwie wybrane teorie i metody modelowania rzeczywistości z perspektywy socjologii
B.W10.	Omawia wybrane obszary odrębności kulturowych i religijnych
B.W11.	Charakteryzuje zakres interakcji społecznej i procesu socjalizacji oraz działanie lokalnych społeczności i ekosystemu
B.W12.	Definiuje pojęcia grupy, organizacji, instytucji, populacji, społeczności i ekosystemu oraz zna zasady ich funkcjonowania
B.W13.	Różnicuje pojęcia dewiacji i zaburzenia ze szczególnym uwzględnieniem patologii dziecięcej
B.W14.	Rozumie procesy poznawcze i różnicuje zachowania prawidłowe, zaburzone i patologiczne
B.W15.	Definiuje i interpretuje zjawisko nierówności klasowej, etnicznej, płci oraz dyskryminacji
B.W16.	Objaśnia podstawowe pojęcia i zagadnienia z zakresu pedagogiki jako nauki stosowanej i procesu wychowania w aspekcie zjawiska społecznego (chorowania, zdrowienia, hospitalizacji, umierania)
B.W17.	Wykazuje znajomość procesu kształcenia w ujęciu edukacji zdrowotnej
B.W18.	Zna problematykę metodyki edukacji zdrowotnej w odniesieniu do dzieci, młodzieży i dorosłych
B.W19.	Zna podstawowe pojęcia z zakresu prawa i jego miejsce w życiu społeczeństwa, ze szczególnym uwzględnieniem praw człowieka i prawa pracy
B.W20.	Zna na poziomie podstawowym problematykę ubezpieczeń

	zdrowotnych i ich systemu w Polsce i w Unii Europejskiej, charakteryzuje ubezpieczenia obowiązkowe i dobrowolne oraz wybrane kierunki polityki ochrony zdrowia w Polsce i w państwach członkowskich Unii Europejskiej
B.W21.	Zna podstawy prawne wykonywania zawodów medycznych: prawa i obowiązki pielęgniarki, strukturę organizacyjną i zasady funkcjonowania samorządu zawodowego pielęgniarek i położnych, zadania samorządu w zakresie przyznawania prawa wykonywania zawodu i wydawania pozwolenia na wykonywanie indywidualnej lub grupowej praktyki pielęgniarskiej
B.W22.	Różnicuje odpowiedzialność karną, cywilną i pracowniczą związaną z wykonywaniem zawodu pielęgniarki
B.W23.	Zna Kartę Praw Pacjenta, Kartę Praw Człowieka i Kartę Praw Dziecka
B.W24.	Przedstawia genezę, założenia i zadania zdrowia publicznego w ramach systemowej koncepcji ochrony zdrowia
B.W25.	Wskazuje kulturowe, społeczne i ekonomiczne uwarunkowania zdrowia publicznego
B.W26.	Zna podstawowe pojęcia dotyczące zdrowia i choroby
B.W27.	Klasyfikuje czynniki warunkujące zdrowie w ujęciu jednostkowym i globalnym
B.W28.	Omawia zasady racjonalnego żywienia w świetle najnowszych badań naukowych
B.W29.	Charakteryzuje istotę profilaktyki i prewencji chorób
B.W30.	Omawia podstawy organizacji Narodowego Systemu Zdrowia w Polsce
B.W31.	Wyjaśnia założenia modeli edukacji zdrowotnej, w tym model medycyny rodzinnej, rolę i zadania pielęgniarki podstawowej opieki zdrowotnej
B.W32.	Wymienia zasady funkcjonowania rynku usług medycznych w Polsce oraz wybranych krajach Unii Europejskiej
B.W33.	Określa swoiste zagrożenia zdrowotne występujące w środowisku zamieszkania, edukacji i pracy
B.W34.	Omawia strukturę i funkcje jednostek opieki zdrowotnej
B.W35.	Omawia pojęcia: stanowisko pracy, odpowiedzialność, obowiązki i uprawnienia, czas pracy; praca zmianowa; rozkład czasu pracy, standard opieki, procedura, algorytm
B.W36.	Charakteryzuje podstawowe metody organizacji opieki pielęgniarskiej i rodzaje dokumentacji obowiązującej na pielęgniarskich stanowiskach pracy
B.W37.	Definiuje pojęcia: obciążenie pracą, choroba zawodowa i wypadek przy pracy
B.W38.	Wskazuje typowe etapy procesu poszukiwania pracy
B.W39.	Opisuje etapy planowania pracy własnej i ich znaczenie w rozwoju zawodowym
B.W40.	Definiuje pojęcie jakości w opiece zdrowotnej i pielęgowaniu, różnicuje kryteria opieki zdrowotnej oraz pielęgniarskiej
B.W41.	Różnicuje przedmiot etyki ogólnej i zawodowej
B.W42.	Posiada wiedzę z zakresu koncepcji filozoficzno-etycznych przydatnych w pielęgniarstwie (psychologiczno-personalistyczna, egzystencjalistyczna, personalistyczna, kosmiczno-ewolucyjna, etyka

	niezależna Tadeusza Kotarbińskiego)
B.W43.	Charakteryzuje istotę podejmowania decyzji etycznych i rozwiązywania dylematów moralnych w pracy pielęgniarki
B.W44.	Zna problematykę etyki normatywnej w tym aksjologii wartości, powinności i sprawności moralnych istotnych w pracy pielęgniarki
B.W45.	Rozumie treść kodeksu etyki zawodowej pielęgniarki
B.W46.	Zna język angielski na poziomie biegłości B1 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego
C	Nauki w zakresie podstaw opieki pielęgniarskiej (Podstawy pielęgniarstwa, Promocja zdrowia, Podstawowa opieka, Dietetyka, Badania fizykalne, Badania naukowe w pielęgniarstwie, Zajęcia fakultatywne do wyboru: Zakażenia szpitalne, Język migowy, Promocja zdrowia psychicznego)
C.W1.	Wskazuje uwarunkowania rozwoju pielęgniarstwa z perspektywy czasu (przeszłość, teraźniejszość, przyszłość) na tle transformacji opieki
C.W2.	Omawia istotę współczesnego pielęgniarstwa w wymiarze teoretycznym i praktycznym oraz procesu profesjonalizacji
C.W3.	Definiuje pielęgnowanie oraz określa w nim miejsce wspierania, pomagania i towarzyszenia
C.W4.	Charakteryzuje rolę i funkcje zawodowe pielęgniarki oraz rolę pacjenta w procesie realizacji opieki zdrowotnej
C.W5.	Opisuje proces pielęgnowania (istota, etapy, zasady stosowania) i primary nursing (istota, odrębności) oraz wpływu pielęgnowania tradycyjnego na funkcjonowanie praktyki pielęgniarskiej
C.W6.	Zna i stosuje klasyfikacje diagnoz pielęgniarskich
C.W7.	Określa istotę opieki pielęgniarskiej opartej o założenia teoretycznie F. Nightingale, V. Henderson, D. Orem, C. Roy i B. Neuman oraz innych teorii klasycznych pielęgniarstwa
C.W8.	Różnicuje udział pielęgniarki w zespole interdyscyplinarnym w procesie promowania zdrowia, profilaktyki, diagnozowania, leczenia i rehabilitacji
C.W9.	Wyjaśnia zakres działań pielęgniarki w zależności od zaburzeń stanu pacjenta w tym: długotrwanie unieruchomionego, z bólem, gorączką, zaburzeniami snu
C.W10.	Różnicuje zadania pielęgniarki w opiece nad pacjentem zdrowym, zagrożonym chorobą, chorym i o niepomyślnym rokowaniu
C.W11.	Charakteryzuje warunki pracy i zakres zadań zawodowych pielęgniarki
C.W12.	Opisuje istotę, cel, wskazania, przeciwwskazania, niebezpieczeństwa, obowiązujące zasady i strukturę wykonywania podstawowych czynności pielęgniarskich
C.W13.	Definiuje zdrowie, promocję zdrowia, profilaktykę, zachowania zdrowotne, styl życia oraz wskazuje ich podstawy teoretyczne
C.W14.	Wyjaśnia paradygmaty zdrowia i ich wpływ na promocję zdrowia i profilaktykę zdrowotną
C.W15.	Określa zakres i charakter zadań pielęgniarki w promocji zdrowia, zna zasady konstruowania programów promocji zdrowia i edukacji zdrowotnej
C.W16.	Zna strategie promocji zdrowia o zasięgu lokalnym, narodowym

	i ponadnarodowym
C.W17.	Charakteryzuje podstawową opieką zdrowotną w Polsce i na świecie z uwzględnieniem zadań pielęgniarki i innych pracowników ochrony zdrowia
C.W18.	Zna system zarządzania informacją w podstawowej opiece zdrowotnej
C.W19	Wskazuje determinanty i mierniki jakości podstawowej opieki zdrowotnej
C.W20.	Omawia modele opieki środowiskowo-rodzinnej i formy świadczenia opieki pielęgniarskiej w ramach podstawowej opieki zdrowotnej
C.W21.	Formułuje odrębności w opiece środowiskowo-rodzinnej w zakresie gromadzenia informacji, diagnozowania, metod pracy i dokumentowania ze względu na środowisko zamieszkania, nauki i pracy
C.W22.	Formułuje odrębności w opiece środowiskowo-rodzinnej w zakresie gromadzenia informacji, diagnozowania, metod pracy i dokumentowania ze względu na odbiorcę indywidualnego i jego stan, charakterystykę rodziny i społeczności lokalnej
C.W23.	Realizuje świadczenia zdrowotne w zakresie podstawowej opieki zdrowotnej, w tym świadczenia gwarantowane i zapewnianie opieki nad pacjentem chorym
C.W24.	Ocenia środowisko nauczania i wychowania w zakresie rozpoznawania problemów zdrowotnych dzieci i młodzieży
C.W25.	Przygotowuje sprzęt i środki do realizacji opieki pielęgniarskiej w środowisku zamieszkania pacjenta
C.W26.	Stosuje standardy i procedury pielęgniarskie w podstawowej opiece zdrowotnej
C.W27.	Definiuje zapotrzebowanie (ilościowe i jakościowe) organizmu na składniki pokarmowe niezbędne do utrzymania życia w warunkach zdrowia i choroby
C.W28	Wymienia zasady żywienia osób zdrowych w różnym wieku i charakteryzuje istotę żywienia dojelitowego i pozajelitowego
C.W29.	Zna zasady profilaktyki i leczenia dietetycznego oraz powikłania dietoterapii
C.W30	Omawia badanie podmiotowe ogólne i szczegółowe, zasady jego prowadzenia i dokumentowania
C.W31.	Charakteryzuje techniki badania fizykalnego i kompleksowego badania fizykalnego pacjenta dla potrzeb opieki pielęgniarskiej
C.W32.	Określa znaczenie wyników badania podmiotowego i przedmiotowego w formułowaniu oceny stanu zdrowia pacjenta dla potrzeb opieki pielęgniarskiej
C.W33.	Definiuje przedmiot, cel, obszar badań oraz paradygmaty pielęgniarstwa
C.W34.	Charakteryzuje etapy postępowania badawczego
C.W35.	Opisuje metody i techniki badań
C.W36.	Określa zasady interpretowania danych empirycznych i wnioski
C.W37.	Zna podstawowe przepisy z zakresu prawa autorskiego i ochrony własności intelektualnej
C.W38.	Określa znaczenie etyki w badaniach naukowych
C.W39.	Definiuje zakażenia szpitalne, z uwzględnieniem źródeł i rezerwuaru

	drobnoustrojów w środowisku szpitalnym, dróg szerzenia, zapobiegania i zwalczania zakażeń szpitalnych
C.W40.	Wyjaśnia sposoby kontroli szerzenia się, zapobiegania i zwalczania zakażeń szpitalnych, w tym mikroflory środowiska szpitalnego
C.W41.	Wyjaśnia mechanizm i sposoby postępowania w zakażeniu krwi, zakażeniu ogólnoustrojowym, szpitalnym zapaleniu płuc, zakażeniu dróg moczowych i zakażeniu grzybiczym
C.W42.	Analizuje zagrożenia epidemiologiczne w skupiskach ludzi, takich jak szkoły, przedszkola, uczelnie, szpitale, koncerty, koszary wojskowe
C.W43.	Wyjaśnia przyczyny zaburzeń słuchu i mowy w kontekście porozumiewania się i rozumie znaczenie wczesnego ich wykrywania
C.W44.	Rozróżnia sposoby i środki komunikowania się osób z uszkodzeniem słuchu
C.W45.	Rozpoznaje znaki daktylograficzne: statyczne, dynamiczne, liczbowe i idiograficzne w zakresie gromadzenia informacji o sytuacji zdrowotnej pacjenta
C.W46.	Zna zasady komunikacji z pacjentem niesłyszącym
C.W47.	Charakteryzuje teorie rozwojowe zdrowia psychicznego i definiuje zdrowie psychiczne
C.W48.	Rozpoznaje zagrożenia i pozytywne czynniki w kształtowaniu zdrowia psychicznego
C.W49.	Omawia stres jako determinant równowagi biopsychospołecznej organizmu w aspekcie zdrowia psychicznego
C.W50.	Wskazuje rolę pielęgniarki w profilaktyce wypalenia zawodowego, agresji, przemocy i mobbingu w różnych okresach życia człowieka
D.	Nauki w zakresie opieki specjalistycznej (Choroby wewnętrzne i pielęgniarstwo internistyczne, Pediatria i pielęgniarstwo pediatryczne, Chirurgia i pielęgniarstwo chirurgiczne, Położnictwo, ginekologia i pielęgniarstwo położniczo-ginekologiczne, Psychiatria i pielęgniarstwo psychiatryczne, Anestezjologia i pielęgniarstwo w zagrożeniu życia, Rehabilitacja i pielęgniarstwo niepełnosprawnych, Neurologia i pielęgniarstwo neurologiczne, Geriatria i pielęgniarstwo geriatryczne, Opieka paliatywna, Podstawy ratownictwa medycznego)
D.W1.	Wymienia objawy zagrożenia życia u pacjentów w różnym wieku
D.W2.	Charakteryzuje czynniki ryzyka i zagrożeń zdrowotnych pacjentów w różnym wieku i stanie zdrowia
D.W3.	Wyjaśnia etiopatogenezę, objawy kliniczne, przebieg, leczenie, rokowanie i opiekę pielęgniarzką w schorzeniach: układu krążenia (serca, naczyń krwionośnych), układu oddechowego, układu nerwowego, układu pokarmowego (żołądka, jelit, wielkich gruczołów), wątroby, trzustki, układu moczowego (nerek i pęcherza moczowego), układu kostno-stawowego, mięśni, układu dokrewnego oraz krwi
D.W4.	Zna zasady oceny stanu chorego w zależności od wieku
D.W5.	Zna zasady diagnozowania w pielęgniarstwie internistycznym, geriatrycznym, chirurgicznym, pediatrycznym, neurologicznym, psychiatrycznym, anestezjologicznym, położniczo-ginekologicznym i opiece paliatywnej
D.W6.	Zna zasady planowania opieki nad chorymi w zależności od wieku i stanu zdrowia

D.W7.	Zna zasady przygotowania, opieki w trakcie oraz po badaniach i zabiegach diagnostycznych wykonywanych u pacjentów w różnym wieku i stanie zdrowia
DW8.	Charakteryzuje grupy leków i ich działanie na układy i narządy chorego w różnych schorzeniach, w zależności od wieku i stanu zdrowia, z uwzględnieniem działań niepożądanych, interakcji z innymi lekami i dróg podania
D.W9.	Charakteryzuje techniki i procedury pielęgniarstwa stosowane w opiece nad chorym, w zależności od jego wieku i stanu Zdrowia
D.W10.	Zna zasady przygotowania chorego do samoopieki w zależności od wieku i stanu zdrowia
D.W11.	Różnicuje reakcje chorego na chorobę i hospitalizację, w zależności od jego wieku i stanu zdrowia
D.W12.	Zna rolę pielęgniarki przy przyjęciu chorego do przedsiębiorstwa podmiotu leczniczego, w zależności od wieku i stanu zdrowia pacjenta
DW13.	Charakteryzuje proces starzenia w aspekcie bio-psycho-społeczno-ekonomicznym
D.W14.	Zna swoiste zasady organizacji opieki specjalistycznej (geriatrycznej, intensywnej opieki medycznej, neurologicznej, psychiatrycznej, pediatrycznej, internistycznej, chirurgicznej, paliatywnej oraz systemu ratownictwa medycznego w Polsce)
D.W15.	Różnicuje etiopatogenezę schorzeń wieku podeszłego: cukrzyca, choroby serca, nadciśnienia tętniczego, miażdżycy, zespołów otępiennych, zespołu Parkinsona i depresji
D.W16.	Charakteryzuje narzędzia i skale oceny wsparcia osób starszych i ich rodzin
D.W17.	Zna zasady aktywizacji chorego niepełnosprawnego i objętego opieką geriatryczną
D.W18.	Wyjaśnia patofizjologię i objawy kliniczne chorób wieku rozwojowego: układu oddechowego, układu krążenia, dróg moczowych, układu pokarmowego, chorób alergicznych oraz chorób krwi
D.W19.	Omawia patofizjologię i objawy kliniczne chorób i stanów zagrożenia życia noworodka i wcześniaka
D.W20.	Charakteryzuje podstawy opieki nad wcześniakiem i noworodkiem
D.W21.	Wyjaśnia cel i zasady opieki przedkoncepcyjnej
D.W22.	Charakteryzuje mechanizm i okresy porodu fizjologicznego
D.W23.	Zna zasady planowania opieki nad kobietą w ciąży fizjologicznej i położu
D.W24.	Identyfikuje etiopatogenezę schorzeń ginekologicznych
D.W25.	Zna następstwa długotrwałego unieruchomienia
D.W26.	Zna metody, techniki i narzędzia oceny stanu świadomości i przytomności
D.W27.	Zna etiopatogenezę i objawy kliniczne podstawowych zaburzeń psychicznych
D.W28.	Zna zasady obowiązujące przy zastosowaniu przymusu bezpośredniego
D.W29.	Zna możliwości stosowania psychoterapii u chorych z zaburzeniami układu nerwowego
D.W30.	Zna zasady żywienia chorych, z uwzględnieniem leczenia dietetycznego, wskazań przed- i pooperacyjnych

D.W31.	Charakteryzuje czynniki zwiększające ryzyko okołoperacyjne
D.W32.	Zna zasady przygotowania pacjenta do zabiegu operacyjnego w trybie pilnym i planowym oraz w chirurgii jednego dnia
D.W33.	Zna kierunki obserwacji pacjenta po zabiegu operacyjnym, w celu zapobiegania wczesnym i późnym powikłaniom
D.W34.	Wymienia objawy, charakteryzuje przebieg i sposoby postępowania w określonych jednostkach chorobowych leczonych chirurgicznie
D.W35.	Wyjaśnia działania zintegrowanego systemu opieki stomijnej i innych stowarzyszeń na rzecz zdrowia
D.W36.	Wyjaśnia patofizjologię zaburzeń występujących w przebiegu chorób, urazów układu nerwowego i grożących powikłań
D.W37.	Zna podstawowe kierunki rehabilitacji leczniczej (ergoterapia, psychoterapia, kinezyterapia, fizjoterapia)
D.W38.	Charakteryzuje przebieg i sposoby postępowania rehabilitacyjnego w jednostkach chorobowych
D.W39.	Zna formy rehabilitacji zawodowej
D.W40.	Zna standardy i procedury postępowania w stanach nagłych i zabiegach ratujących życie
D.W41.	Zna zasady przygotowania sali operacyjnej do zabiegu w znieczuleniu ogólnym i regionalnym
D.W42.	Charakteryzuje kierunki obserwacji pacjenta w trakcie zabiegu operacyjnego, obejmujące monitorowanie w zakresie podstawowym i rozszerzonym
D.W43.	Zna przebieg procesu znieczulania i wskazuje na zasady i metody opieki nad pacjentem po znieczuleniu
D.W44.	Charakteryzuje metody znieczulenia regionalnego i zadania pielęgniarki anestezjologicznej w trakcie i po znieczuleniu regionalnym
D.W45.	Rozpoznaje stany zagrożenia życia i opisuje monitorowanie pacjentów metodami przyrządowymi i bezprzyrządowymi
D.W46.	Objaśnia algorytmy postępowania resuscytacyjnego w zakresie podstawowych zabiegów resuscytacyjnych (BLS - basic life support) i zaawansowanego podtrzymania życia (ALS - advanced life support)
D.W47.	Zna zasady profilaktyki zakażeń w oddziałach intensywnej terapii i na bloku operacyjnym
D.W48.	Opisuje procedury zabezpieczenia medycznego w zdarzeniach masowych i katastrofach oraz w sytuacjach szczególnych, takich jak skażenia chemiczne, radiacyjne i biologiczne
D.W49.	Zna zasady pierwszej pomocy przedmedycznej
D.W50.	Zna patofizjologię, objawy kliniczne i powikłania chorób nowotworowych
D.W51.	Zna procedurę postępowania z ciałem pacjenta zmarłego
UMIĘJĘTNOŚCI	
A.	Nauki podstawowe (Anatomia, Fizjologia, Patologia, Genetyka, Biochemia i biofizyka, Mikrobiologia i parazytologia, Farmakologia, Radiologia)
A.U1.	Posługuje się w praktyce mianownictwem anatomicznym oraz wykorzystuje znajomość topografii narządów ciała ludzkiego
A.U2.	Wykazuje różnice w budowie i charakteryzuje funkcje życiowe

	człowieka dorosłego i dziecka
A.U3.	Prognozuje kierunek procesów biochemicznych w poszczególnych stanach klinicznych
A.U4.	Konstruuje wzór wykorzystania podstaw wiedzy anatomicznej w badaniu przedmiotowym
A.U5.	Rozpoznaje najczęściej spotykane pasożyty człowieka na podstawie ich budowy i cykli życiowych oraz objawów chorobowych
A.U6.	Szacuje ryzyko ujawnienia się danej choroby w oparciu o zasady dziedziczenia i wpływ czynników środowiskowych
A.U7.	Wykorzystuje znajomość praw fizyki do opisu zagadnień z zakresu biologii komórek, tkanek oraz procesów fizjologicznych, w szczególności do wyjaśnienia wpływu na organizm ludzki czynników zewnętrznych, takich jak temperatura, grawitacja, ciśnienie, pole elektromagnetyczne oraz promieniowanie jonizujące
A.U8.	Ocenia wpływ leczenia farmakologicznego na fizjologiczne i biochemiczne procesy zachodzące w poszczególnych narządach
A.U9.	Różnicuje poszczególne grupy leków i ich zastosowanie lecznicze
A.U10.	Zna problematykę leczenia krwią i środkami krwiozastępczymi
A.U11.	Opisuje zmiany w funkcjonowaniu organizmu jako całości w sytuacji zaburzenia jego homeostazy
A.U12.	Powiązuje obrazy uszkodzeń tkankowych i narządowych z objawami klinicznymi choroby, wywiadem i wynikami badań diagnostycznych
A.U13.	Wykorzystuje wiedzę na temat chorób uwarunkowanych genetycznie w profilaktyce nowotworów oraz diagnostyce prenatalnej
A.U14.	Klasyfikuje drobnoustroje, z uwzględnieniem mikroorganizmów chorobotwórczych i obecnych we florze fizjologicznej
A.U16.	Szacuje niebezpieczeństwo toksykologiczne w określonych grupach wiekowych oraz w różnych stanach klinicznych
A.U17.	Ocenia szkodliwość dawki promieniowania jonizującego i stosuje się do zasad ochrony radiologicznej
B.	Nauki społeczne (Psychologia, Socjologia, Pedagogika, Prawo, Zdrowie publiczne, Filozofia i etyka zawodu pielęgniarki)
B.U1.	Opracowuje zestawienia podstawowych determinantów zdrowia
B.U2.	Ocenia wpływ choroby, hospitalizacji i innych sytuacji trudnych na stan fizyczny, psychiczny i funkcjonowanie społeczne człowieka
B.U3.	Projektuje i realizuje w warunkach symulowanych elementarne formy pomocy psychologicznej
B.U4.	Prognozuje wpływ choroby i hospitalizacji na stan psychiczny człowieka oraz zależności somatopsychiczne
B.U5.	Analizuje postawy ludzkie, proces ich kształtowania i zmiany
B.U6.	Ocenia funkcjonowanie człowieka w sytuacjach trudnych (stres, konflikt, frustracja)
B.U7.	Zna psychologiczne aspekty funkcjonowania człowieka w różnych okresach rozwojowych
B.U8.	Zna psychospołeczne aspekty wychowania seksualnego i prorodzinnego
B.U9.	Kontroluje błędy i bariery w procesie komunikowania się
B.U10.	Wykazuje umiejętność aktywnego słuchania
B.U11.	Wykorzystuje techniki komunikacji werbalnej, niewerbalnej

	i parawerbalnej w opiece zdrowotnej
B.U12.	Tworzy warunki do prawidłowej komunikacji pielęgniarka – pacjent oraz pielęgniarka – personel medyczny
B.U13.	Dokonuje wyboru właściwych technik redukcji lęku i metod relaksacyjnych
B.U14.	Stosuje techniki zapobiegania zespołowi wypalenia zawodowego
B.U15.	Analizuje i krytycznie ocenia zjawisko dyskryminacji i rasizmu
B.U16.	Kontroluje i koordynuje działania zapobiegające dewiacjom i patologiom wśród dzieci i młodzieży
B.U17.	Zna przepisy prawne dotyczące wykonywania zawodu pielęgniarki i udzielania świadczeń zdrowotnych
B.U18.	Zna możliwości stosowania odpowiedzialności zawodowej, karnej i cywilnej w zakresie funkcjonowania systemu ochrony zdrowia i udzielania świadczeń zdrowotnych
B.U19.	Opracowuje projekty pielęgniarskich działań prozdrowotnych w środowisku zamieszkania, edukacji i pracy
B.U20.	Oceni globalne trendy dotyczące ochrony zdrowia w aspekcie najnowszych danych epidemiologicznych i demograficznych
B.U21.	Interpretuje działania w zakresie polityki zdrowotnej i społecznej prowadzonej przez państwo na rzecz zdrowia publicznego
B.U22.	Dokonuje analizy i oceny funkcjonowania różnych systemów opieki medycznej oraz identyfikowania źródeł ich finansowania
B.U23.	Projektuje metody i formy profilaktyki i prewencji chorób oraz kształtowania prawidłowych zachowań zdrowotnych wobec różnych grup społecznych
B.U24.	Kontroluje czynniki obciążające w pracy pielęgniarki oraz sprzyjające występowaniu chorób zawodowych i wypadków przy pracy
B.U25.	Rozwija umiejętności aktywnego poszukiwania pracy (metody poszukiwania, curriculum vitae, list motywacyjny, rozmowa kwalifikacyjna, autoprezentacja)
B.U26.	Przeprowadza ocenę jakości opieki pielęgniarskiej dla potrzeb doskonalenia pielęgnowania
B.U27.	Różnicuje zakres uprawnień, obowiązków zawodowych i powinności moralnych w zindywidualizowanej sytuacji podmiotu opieki
B.U28.	Szanuje godność osoby ludzkiej w relacji z podopiecznym i jego rodziną
B.U29.	Wie, jak rozwiązywać dylematy moralne w praktyce zawodowej
B.U30.	Dbą o rozwój moralny i kształtowanie sumienia
B.U.32.	Analizuje piśmiennictwo w języku angielskim
B.U33.	Porozumiewa się w języku angielskim w sposób odpowiadający biegłości B1 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego
C.	Nauki w zakresie podstaw opieki pielęgniarskiej (podstawy pielęgniarstwa, promocja zdrowia, podstawowa opieka, dietetyka, badania fizykalne, badania naukowe w pielęgniarstwie, zajęcia fakultatywne do wyboru: zakażenia szpitalne, język migowy, promocja zdrowia psychicznego)
C.U1.	Proponuje model pielęgnowania i stosuje w praktyce wybrane teorie pielęgniarstwa
C.U2.	Gromadzi informacje metodą wywiadu, obserwacji, pomiarów

	bezpośrednich i pośrednich (skale), analizy dokumentacji (w tym analizy badań diagnostycznych), badania fizykalnego w celu rozpoznawania stanu zdrowia pacjenta i sformułowania diagnozy pielęgniarskiej
C.U3.	Wykonuje testy diagnostyczne dla oznaczenia ciał ketonowych i glukozy we krwi i w moczu oraz cholesterolu we krwi, a także inne testy paskowe
C.U4.	Oznacza glikemię za pomocą gleukometru
C.U5.	Ustala cele i plan opieki nad człowiekiem chorym lub niepełnosprawnym
C.U6.	Planuje i realizuje opiekę pielęgniarską wspólnie z chorym lub niepełnosprawnym i jego rodziną
C.U7.	Monitoruje stan zdrowia pacjenta na wszystkich etapach pobytu chorego w szpitalu lub innych placówkach opieki zdrowotnej, między innymi przez ocenę podstawowych parametrów życiowych: temperatury, tętna, ciśnienia tętniczego krwi, oddechu i świadomości, masy ciała i wzrostu
C.U8.	Dokonuje bieżącej i końcowej oceny stanu zdrowia pacjenta i skuteczności działań pielęgniarskich
C.U9.	Przechowuje leki zgodnie z obowiązującymi standardami
C.U10.	Podaje choremu leki różnymi drogami, zgodnie z pisemnym zleceniem lekarza oraz oblicza dawki leków
C.U11.	Pomaga choremu w jedzeniu, wydalaniu, poruszaniu się i dbaniu o higienę osobistą
C.U12.	Pielęgnuje skórę i jej wytwory oraz błony śluzowe z zastosowaniem środków farmakologicznych i materiałów medycznych, w tym stosuje kąpiele lecznicze
C.U13.	Dobiera technikę i sposoby zakładania opatrunków na rany, w tym wykorzystuje bandażowanie
C.U14.	Wykorzystuje różne techniki karmienia pacjenta
C.U15.	Wykonuje zabiegi doodbytnicze – lewatywę, wlewkę, kroplówkę, suchą rurkę do odbytu
C.U16.	Zakłada cewnik do pęcherza moczowego, monitoruje diurezę, usuwa cewnik, wykonuje płukanie pęcherza moczowego
C.U17.	Układa chorego w łóżku w pozycjach terapeutycznych i zmienia te pozycje
C.U18.	Wykonuje gimnastykę oddechową i drenaż złożeniowy, inhalację i odśluzowywanie dróg oddechowych
C.U19.	Wykonuje nacieranie, oklepywanie i inne techniki masażu klasycznego, ćwiczenia czynne i bierne
C.U20.	Zapewnia choremu bezpieczne otoczenie
C.U21.	Stwarza choremu warunki do snu i wypoczynku
C.U22.	Wykonuje płukanie oka i ucha
C.U23.	Podłącza i obsługuje zestawy do kroplowych wlewów dożylnych
C.U24.	Zakłada zgłębnik do żołądka i obarcza treści
C.U25.	Stosuje zabiegi przeciwzapalne i bańki lekarskie
C.U26.	Zakłada i usuwa cewnik z żył obwodowych
C.U27.	Monitoruje, ocenia i pielęgnuje miejsce wkłucia centralnego,

	obwodowego i portu naczyniowego
C.U28.	Wykonuje pulsoksymetrię i kapnometrię
C.U29.	Asystuje lekarzowi przy badaniach diagnostycznych: nakłuciu jamy brzusznej, opłucnej, pobieraniu szpiku i punkcji lędźwiowej
C.U30.	Pobiera materiał do badań laboratoryjnych i bakteriologicznych
C.U31.	Wykonuje kąpiel noworodka i niemowlęcia oraz monitoruje jego rozwój
C.U32.	Przygotowuje siebie i sprzęt do instrumentowania i zmiany opatrunku na ranie
C.U33.	Prowadzi dokumentację opieki pielęgniarskiej, w tym historię pielęgnowania, kartę obserwacji, kartę gorączkową, książkę raportów, kartę profilaktyki i leczenia odleżyn
C.U34.	Odnotowuje wykonanie zleceń w karcie zleceń lekarskich
C.U35.	Pomaga pacjentowi w adaptacji do warunków panujących w szpitalu i w innych przedsiębiorstwach podmiotu leczniczego
C.U36.	Ocenia stan zdrowia jednostki i rodziny - „potencjał zdrowotny człowieka” z wykorzystaniem swoistej metodyki (skale, siatki, pomiary przyrządowe)
C.U37.	Rozpoznaje uwarunkowania zachowań zdrowotnych jednostki i czynniki ryzyka chorób wynikających ze stylu życia
C.U38.	Uczy odbiorcę usług pielęgniarskich samokontroli stanu zdrowia i motywuje do zachowań prozdrowotnych
C.U39.	Inicjuje i wspiera jednostkę i rodzinę w utrzymaniu zdrowia przez tworzenie środowiskowej „koalicji na rzecz zdrowia”
C.U40.	Realizuje programy promocji zdrowia i edukacji zdrowotnej dostosowane do rozpoznanych potrzeb zdrowotnych
C.U41.	Opracowuje i wdraża indywidualne programy promocji zdrowia jednostek i rodzin
C.U42.	Realizuje świadczenia zdrowotne w zakresie podstawowej opieki zdrowotnej, w tym: świadczenia gwarantowane i zapewnianie opieki nad pacjentem chorym
C.U43.	Ocenia środowisko nauczania i wychowania w zakresie rozpoznawania problemów zdrowotnych dzieci i młodzieży
C.U44.	Przygotowuje sprzęt i środki do realizacji opieki pielęgniarskiej w środowisku zamieszkania pacjenta
C.U45.	Stosuje standardy i procedury pielęgniarskie w podstawowej opiece medycznej
C.U46.	Ocenia stan odżywienia organizmu z wykorzystaniem metod antropometrycznych, biochemicznych i badania podmiotowego
C.U47.	Prowadzi poradnictwo w zakresie żywienia dorosłych oraz dzieci zdrowych
C.U48.	Stosuje wybrane diety terapeutyczne w otyłości, niedożywieniu, cukrzycy, hiperlipidemii, nadciśnieniu tętniczym, chorobach serca i naczyń krwionośnych, trzustki i wątroby
C.U49.	Przeprowadza badanie podmiotowe pacjenta, analizuje, interpretuje wyniki dla potrzeb diagnozy pielęgniarskiej i jej dokumentowania
C.U50.	Rozpoznaje i interpretuje podstawowe odrębności w badaniu noworodka, niemowlęcia, osoby dorosłej i w wieku geriatrycznym
C.U51.	Wykorzystuje techniki badania fizykalnego do oceny fizjologicznych

	funkcji skóry, zmysłów, głowy, klatki piersiowej w tym układu sercowo-naczyniowego, układu oddechowego, gruczołów piersiowych, jamy brzusznej, narządów płciowych, obwodowego układu krążenia, układu mięśniowo-szkieletowego i układu nerwowego
C.U52.	Dokumentuje wyniki badania fizykalnego i ich wykorzystywanie w zakresie oceny stanu zdrowia pacjenta
C.U53.	Wykonuje badanie fizykalne umożliwiające wczesne wykrywanie chorób sutka i uczy pacjentów samobadania piersi
C.U54.	Uczestniczy w realizacji projektu badawczego
C.U55.	Krytycznie analizuje publikowane wyniki badań naukowych
C.U56.	Wykorzystuje wyniki badań naukowych w zapewnianiu wysokiej jakości opieki nad pacjentem
C.U57.	Uczestniczy w kształceniu zawodowym studentów
C.U58.	Opracowuje i realizuje własny projekt badawczy w ramach badań o charakterze jakościowym
C.U59.	Analizuje i opracowuje raporty z badań naukowych (np. artykuły naukowe)
C.U60.	Postępuje zgodnie z zasadami etyki badań naukowych i ochrony własności intelektualnej
C.U56.	Wykorzystuje wyniki badań naukowych w zapewnianiu wysokiej jakości opieki nad pacjentem
C.U61.	Wdraża standardy postępowania zapobiegającego zakażeniom szpitalnym i zakażeniom w innych przedsiębiorstwach podmiotu leczniczego
C.U62.	Prowadzi ocenę i izoluje chorych potencjalnie zakażonych lub chorych zakaźnie
C.U63.	Bezpiecznie stosuje środki dezynfekcyjne i segreguje odpady medyczne
C.U64.	Nawiązuje kontakt z osobą słabo słyszącą i niesłyszącą
C.U65.	Posługuje się znakami języka migowego w opiece nad pacjentem głuchoniemym w celu przygotowania do świadomego uczestnictwa w procedurach medyczno-opiekuńczych
C.U66.	Posługuje się językiem migowym w zakresie terminologii sytuacyjnej: udzielanie pierwszej pomocy, przekazywanie informacji rodzinie
C.U67.	Podejmuje działania promujące zdrowie psychiczne i rozpoznaje sieci wsparcia społecznego
C.U68.	Podejmuje działania zapobiegające oraz diagnostyczne dotyczące występowania przemocy, agresji, mobbingu i wypalenia zawodowego
D.	Nauki w zakresie opieki specjalistycznej (Choroby wewnętrzne i pielęgniarstwo internistyczne, Pediatria i pielęgniarstwo pediatryczne, Chirurgia i pielęgniarstwo chirurgiczne, Położnictwo, ginekologia i pielęgniarstwo położnicze, Psychiatria i pielęgniarstwo psychiatryczne, Anestezjologia i pielęgniarstwo w zagrożeniu życia, Rehabilitacja i pielęgnowanie niepełnosprawnych, Neurologia i pielęgniarstwo neurologiczne, Geriatria i pielęgniarstwo geriatryczne, Opieka paliatywna, Podstawy ratownictwa medycznego)
D.U1.	Gromadzi informacje, formułuje diagnozę pielęgniarstwa, ustala cele i plan opieki, wdraża interwencje pielęgniarstwa oraz dokonuje ewaluacji opieki

D.U2.	Rozpoznaje uwarunkowania zachowania zdrowia odbiorców opieki w różnym wieku i stanie zdrowia
D.U3.	Prowadzi poradnictwo w zakresie samoopieki pacjentów w różnym wieku i stanie zdrowia, dotyczące wad rozwojowych, chorób i uzależnień
D.U4.	Motywuje chorego i jego opiekunów do wejścia do grup wsparcia społecznego
D.U5.	Prowadzi profilaktykę powikłań w przebiegu chorób
D.U6.	Organizuje izolację chorych zakażenie w miejscach publicznych i w warunkach domowych
D.U7.	Ocenia rozwój psychofizyczny dziecka, wykonuje testy przesiewowe, wykrywa zaburzenia w rozwoju
D.U8.	Diagnostuje stopień ryzyka rozwoju odleżyn i dokonuje ich klasyfikacji
D.U9.	Pobiera materiał do badań diagnostycznych
D.U10.	Ocenia stan ogólny pacjenta w kierunku powikłań po specjalistycznych badaniach diagnostycznych i powikłań pooperacyjnych
D.U11.	Doraźnie podaje tlen, modyfikuje dawkę stałą insuliny szybko i krótko działającej
D.U12.	Przygotowuje chorego do badań diagnostycznych pod względem fizycznym i psychicznym
D.U13.	Dokumentuje sytuację zdrowotną pacjenta, jej dynamikę zmian i realizowaną opiekę pielęgniarską
D.U14.	Doraźnie unieruchamia złamanie kości, zwichnięcia i skręcenia oraz przygotowuje pacjenta do transportu
D.U15.	Prowadzi edukację w zakresie udzielania pierwszej pomocy w stanach zagrożenia zdrowia
D.U16.	Rozpoznaje stany nagłego zagrożenia zdrowia
D.U17.	Wykonuje defibrylację automatyczną (AED) i bezprzyrządowe udrażnianie dróg oddechowych
D.U18.	Instruuje pacjenta i jego opiekuna w zakresie użytkowania sprzętu pielęgnacyjno-rehabilitacyjnego oraz środków pomocniczych
D.U19.	Prowadzi żywienie enteralne i parenteralne dorosłych i dzieci z wykorzystaniem różnych technik, w tym pompy obrotowo-perystaltycznej
D.U20.	Rozpoznaje powikłania leczenia farmakologicznego, dietetycznego, rehabilitacyjnego i leczniczo-pielęgnacyjnego
D.U21.	Pielęgnowuje pacjenta z przetoką, rurką intubacyjną i tracheotomijną
D.U22.	Prowadzi rozmowę terapeutyczną
D.U23.	Doraźnie tamuje krwawienia i krwotoki
D.U24.	Prowadzi rehabilitację przyłóżkową i usprawnianie ruchowe pacjenta oraz aktywizację z wykorzystaniem elementów terapii zajęciowej
D.U25.	Prowadzi, dokumentuje i ocenia bilans płynów pacjenta
D.U26.	Przekazuje informacje o stanie zdrowia chorego członkom zespołu terapeutycznego
D.U27.	Asystuje lekarzowi w trakcie badań diagnostycznych i leczniczych
D.U28.	Prowadzi dokumentację opieki nad chorym: kartę obserwacji, zabiegów pielęgniarskich i raportów, kartę rejestru zakażeń szpitalnych, profilaktyki i leczenia odleżyn oraz kartę informacyjną z zaleceniami

	w zakresie samoopieki
D.U29.	Ocenia poziom bólu, reakcję chorego na ból i nasilenie bólu oraz stosuje postępowanie przeciwbólowe
D.U30.	Tworzy warunki do godnego umierania pacjentowi
D.U31.	Przewiduje skutki postępowania pacjenta z określonymi zaburzeniami psychicznymi
D.U32.	Dostosowuje interwencje pielęgniarские do rodzaju problemów pielęgnacyjnych
D.U33.	Przygotowuje i podaje leki różnymi drogami, samodzielnie lub na zlecenie lekarza
D.K1.	Szanuje godność i autonomię osób powierzonych opiece
D.K2.	Systematycznie wzbogaca wiedzę zawodową i kształtuje umiejętności, dążąc do profesjonalizmu
D.K3.	Przestrzega wartości, powinności i sprawności moralnych w opiece
D.K4.	Wykazuje odpowiedzialność moralną za człowieka i wykonywanie zadań zawodowych
D.K5.	Przestrzega praw pacjenta
D.K6.	Rzetelnie i dokładnie wykonuje powierzone obowiązki zawodowe
D.K7.	Przestrzega tajemnicy zawodowej
D.K8.	Współdziała w ramach zespołu interdyscyplinarnego w rozwiązywaniu dylematów etycznych z zachowaniem zasad kodeksu etyki zawodowej
D.K9.	Jest otwarty na rozwój podmiotowości własnej i pacjenta
D.K10.	Przejawia empatię w relacji z pacjentem i jego rodziną oraz współpracownikami
D.K11.	Z godnością i szacunkiem odnosi się do zwłok i szczątków ludzkich

II. WYMAGANIA OGÓLNE:

Do uzyskania kwalifikacji pierwszego stopnia wymagane są wszystkie powyższe efekty kształcenia.

III. STRUKTURA STUDIÓW:

Studia pierwszego stopnia, 6 semestrów, liczba punktów ECTS – 180.

Tabela 1. Minimalna liczba godzin zajęć zorganizowanych oraz punktów ECTS

Grupy szczegółowych efektów kształcenia	Godziny	Punkty ECTS
A. Nauki podstawowe	480	16
B. Nauki społeczne z językiem angielskim	360 + 120 = 480	16
C. Nauki w zakresie podstaw opieki pielęgniarской	600	24
D. Nauki w zakresie opieki specjalistycznej	860	34
Zajęcia praktyczne	1100	55
Praktyki zawodowe	1200	30
Egzamin dyplomowy	-	5
Ogółem	4720	180

IV. PRAKTYKI ZAWODOWE I NAUCZANIE PRAKTYCZNE

Tabela 2. Kształcenie praktyczne studia pierwszego stopnia stacjonarne

Zakres kształcenia praktycznego	Zajęcia praktyczne (godz./tyg.)	Punkty ECTS	Praktyki zawodowe (godz./tyg.)	Punkty ECTS
Anestezjologia i pielęgniarstwo w zagrożeniu życia	40/1	2	40/1	1
Chirurgia i pielęgniarstwo chirurgiczne	120/3	6	160/4	4
Choroby wewnętrzne i pielęgniarstwo internistyczne	120/3	6	160/4	4
Geriatryka i pielęgniarstwo geriatryczne	80/2	4	80/2	2
Neurologia i pielęgniarstwo neurologiczne	80/2	4	80/2	2
Opieka paliatywna	40/1	2	40/1	1
Pediatria i pielęgniarstwo pediatryczne	160/4	8	160/4	4
Podstawowa opieka zdrowotna	120/3	6	200/5	5
Podstawy pielęgniarstwa	80/2	4	120/3	3
Położnictwo, ginekologia i pielęgniarstwo poł-gin.	80/2	4	40/1	1
Promocja zdrowia	20/0,5	1	-	-
Psychiatria i pielęgniarstwo psychiatryczne	80/2	4	40/1	1
Rehabilitacja i pielęgnowanie niepełnosprawnych	80/2	4	80/2	2
Ogółem	1100/27,5	55	1200/30	30

Efekty kształcenia dla kierunku **Pielęgniarstwo**

1. **Umiejscowienie kierunku w obszarze kształcenia:** kierunek należy do obszaru kształcenia w zakresie nauk medycznych, nauk o zdrowiu oraz nauk o kulturze fizycznej.
2. **Przyporządkowanie kierunku studiów do dziedzin nauki i dyscyplin naukowych:** kierunek studiów przyporządkowano do obszaru wiedzy w zakresie nauk medycznych i nauk o zdrowiu oraz nauk o kulturze fizycznej, dziedziny nauk medycznych, dyscypliny naukowej: medycyna oraz dziedziny nauk o zdrowiu.
3. **Profil kształcenia:** praktyczny.
4. **Poziom kształcenia i czas trwania studiów:** studia drugiego stopnia (4 semestry).
5. **Absolwent:** jest przygotowany do podjęcia studiów trzeciego stopnia (doktoranckich).

I. **OGÓLNE CELE KSZTAŁCENIA NA KIERUNKU STUDIÓW O OKREŚLONYM POZIOMIE I PROFILU KSZTAŁCENIA:**

Dyplom magistra pielęgniarstwa uzyskuje absolwent studiów drugiego stopnia kierunku pielęgniarstwo, który:

- 1) posiada specjalistyczną wiedzę z zakresu pielęgniarstwa i innych nauk medycznych;
- 2) w zakresie umiejętności potrafi:
 - a) rozwiązywać problemy zawodowe, szczególnie związane z podejmowaniem decyzji w sytuacjach trudnych wynikających ze specyfiki zadań zawodowych i warunków ich realizacji,
 - b) określać standardy profesjonalnej opieki w każdym wieku i stanie zdrowia pacjenta oraz wdrażać je do praktyki zawodowej,
 - c) prowadzić badania naukowe w zakresie swojej specjalności oraz upowszechniać ich wyniki w celu rozwoju zawodu, wiedzy i praktyki pielęgniarstwa, podnoszenia jakości świadczeń oraz prowadzenia wymiany informacji,
 - d) organizować i nadzorować opiekę pielęgniarstwa, z uwzględnieniem przyjętych teorii i koncepcji opieki,
 - e) organizować pracę podwładnych i własną zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa, zabezpieczając interesy pacjentów, pracowników i organizacji,
 - f) wykorzystywać przepisy prawa w działalności zawodowej oraz stosować je w praktyce w zarządzaniu organizacją, jej częścią lub zespołem pracowniczym (pielęgniarek i położnych),
 - g) opracowywać założenia polityki kadrowej oraz planu zatrudnienia personelu odpowiednio do strategii i zapotrzebowania pacjentów na opiekę pielęgniarstwa,

- h) opracowywać i wdrażać do praktyki zawodowej narzędzia monitorowania i oceny jakości opieki pielęgniarskiej,
- i) dokonywać wyboru i stosować określone metody, techniki organizatorskie i techniki zarządzania w badaniu, rozwiązywaniu problemów organizacyjnych i usprawnianiu pielęgniarstwa,
- j) dokonywać wyboru optymalnych i stosować wybrane metody nauczania i uczenia się, w zależności od specyfiki treści nauczania oraz celu, który należy osiągnąć,
- k) opracowywać programy edukacji zdrowotnej i realizować je w odniesieniu do wybranego środowiska społecznego, z uwzględnieniem potrzeb społeczności lokalnych.

Symbol efektu kierunkowego	Opis zakładanych efektów kształcenia
WIEDZA	
A.	Nauki społeczne (Teoria pielęgniarstwa, Pielęgniarstwo europejskie, Zarządzanie w pielęgniarstwie, Badania naukowe w pielęgniarstwie, Dydaktyka medyczna, Podstawy psychoterapii), Język angielski
A.W1	Dokonyuje analizy teorii i modeli pielęgnowania, ich tworzenia i funkcjonowania w pielęgniarstwie, oraz wskazuje wymagania związane z tworzeniem modeli i teorii: poznawczych i systemowych
A.W2.	Interpretuje zagadnienia dotyczące paradygmatu pielęgniarstwa i jego filozofii oraz holistycznego wymiaru opieki pielęgniarskiej
A.W3.	Omawia międzynarodowe klasyfikacje praktyki pielęgniarskiej
A.W4.	Zna przepisy prawne dotyczące zawodu, systemów kształcenia i nabywania kwalifikacji zawodowych pielęgniarki w Polsce i Unii Europejskiej
A.W5.	Charakteryzuje systemy opieki pielęgniarskiej w Unii Europejskiej i wyjaśnia zasady funkcjonowania pielęgniarstwa na świecie
A.W6.	Różnicuje systemy kształcenia przed- i podyplomowego pielęgniarek w poszczególnych krajach Unii Europejskiej
A.W7.	Zna rolę i obszary działania pielęgniarskich stowarzyszeń i organizacji międzynarodowych oraz krajowych Polskiego Towarzystwa Pielęgniarskiego (PTP), International Council of Nurses (ICN), European Federation of Nurses (EFN), Europejskiej Grupy Pielęgniarek Badaczy (WENR)
A.W8.	Omawia procedurę uznawania kwalifikacji pielęgniarek w Unii Europejskiej
A.W9.	Zna rolę WHO i ICN w rozwoju pielęgniarstwa
A.W10.	Charakteryzuje system opieki zdrowotnej i podsystem pielęgniarstwa
A.W11.	Zna specyfikę funkcji kierowniczych, istotę delegowania zadań i proces podejmowania decyzji
A.W12.	Różnicuje style zarządzania oraz cechy przywództwa
A.W13.	Zna zasady zarządzania strategicznego oraz zna podstawowe metody analizy strategicznej

A.W14.	Charakteryzuje marketing usług zdrowotnych
A.W15.	Zna zasady rekrutacji kandydatów do pracy i planowania zasobów ludzkich w organizacjach zdrowotnych
A.W16.	Definiuje proces adaptacji społecznej i zawodowej oraz pojęcie kultury organizacyjnej oraz modele zarządzania jakością
A.W17.	Różnicuje zakres obowiązków, odpowiedzialności i uprawnień zawodowych w zależności od zakresu kompetencji
A.W18.	Wyjaśnia pojęcia dotyczące obciążenia fizycznego i psychicznego, które wynikają z warunków środowiska pracy
A.W19.	Charakteryzuje istotę procesu zmian w organizacji, opisuje techniki organizatorskie i techniki zarządzania dla oceny jakości funkcjonowania organizacji
A.W20.	Definiuje pielęgniarstwo jako naukę o zdrowiu
A.W21.	Definiuje główne pojęcia metodologii jako nauki oraz metodykę postępowania badawczego
A.W22.	Zna strukturę pracy naukowej oraz kryteria doboru piśmiennictwa do badań
A.W23.	Zna przepisy prawne dotyczące ochrony praw autorskich i zasady etyczne w pielęgniarstwie w badaniach naukowych
A.W24.	Zna programy i testy statystyczne do opracowania wyników badań
A.W25.	Definiuje zasady praktyki opartej na dowodach naukowych w medycynie (evidence based medicine) oraz w pielęgniarstwie (evidenced based nursing practise)
A.W26.	Zna zasady przygotowywania publikacji do pielęgniarstwie w czasopiśmie naukowym
A.W27.	Charakteryzuje warunki organizowania i planowania działalności dydaktycznej
A.W28.	Omawia cele i zadania dydaktyki medycznej oraz kształcenia medycznego
A.W29.	Wyjaśnia genezę, rozwój i cechy nowoczesnego modelu nauczania - uczenia się
A.W30.	Zna cele kształcenia zawodowego (klasyfikacja, taksonomia, operacjonalizacja celów kształcenia zawodowego)
A.W31.	Zna rolę treści kształcenia oraz teorii ich doboru
A.W32.	Wyjaśnia klasyfikację i zastosowanie metod nauczania w kształceniu medycznym
A.W33.	Zna zasady pomiaru dydaktycznego, kontroli i oceny w procesie dydaktycznym
A.W34.	Określa istotę, cele i uwarunkowania kształcenia ustawicznego
A.W35.	Wyjaśnia funkcjonowanie człowieka w aspekcie psychicznym i społecznym; teorię zachowania w ujęciu systemowym oraz mechanizmy powstania wybranych zaburzeń funkcjonowania jednostek

A.W36.	Wymienia i charakteryzuje główne kierunki i szkoły terapeutyczne, istotę psychoterapii, jej etapy i cele oraz podstawowe pojęcia i definicje psychoterapeutyczne, zjawisko przeniesienia i przeciwprzeniesienia
A.W37.	Rozróżnia i omawia interwencje i metody psychoterapeutyczne, istotę psychoanalizy, neopsychoanalizy, terapii behawioralnej, podejście poznawcze i podejście humanistyczno-egzystencjalne w psychoterapii
A.W38.	Wymienia i opisuje cechy i funkcje relacji psychoterapeutycznej w praktyce pielęgniarskiej
B.	Nauki w zakresie opieki specjalistycznej (Nowoczesne techniki diagnostyczne, Intensywna terapia i pielęgniarstwo w intensywnej opiece medycznej, Pielęgniarstwo specjalistyczne: opieka pielęgniarska w chorobach przewlekłych nerek, opieka pielęgniarska w chorobach przewlekłych układu oddechowego, opieka pielęgniarska nad chorym z cukrzycą, opieka pielęgniarska nad chorym z przetoką jelitową, opieka pielęgniarska nad chorym ze schorzeniami naczyń, pielęgnowanie pacjenta z ranami przewlekłymi, opieka pielęgniarska nad chorym na stwardnienie rozsiane, opieka pielęgniarska nad pacjentem z chorobami krwi, opieka pielęgniarska nad chorym psychicznie i jego rodziną)
B.W1.	Omawia rodzaje, wskazania i użyteczność nowoczesnych technik diagnostycznych
B.W2.	Definiuje nagłe stany zagrożenia życia
B.W3.	Zna najczęściej stosowane zabiegi resuscytacyjne
B.W4.	Charakteryzuje zasady opieki pielęgniarskiej nad chorym w intensywnej opiece neurotraumatologicznej, kardiologicznej oraz kardiochirurgicznej
B.W5.	Objaśnia specjalistyczne techniki diagnostyczne i terapeutyczne stosowane w intensywnej opiece neurochirurgicznej, kardiologicznej i kardiochirurgicznej
B.W6.	Zna patofizjologię oraz zasady postępowania w leczeniu najczęściej występujących przewlekłych ran: odmrożenia, owrzodzenia żylnego, owrzodzenia niedokrwiennego, odleżyn, zespołu stopy cukrzycowej, powikłanej rany urazowej
B.W7.	Różnicuje metody nieoperacyjnego i operacyjnego leczenia przewlekłych ran, w tym wyjaśnia rolę hiperbarii tlenowej oraz terapii podciśnieniowej w tym procesie
B.W8.	Zna strefy histopatologiczne urazu termicznego, kwalifikację ran oparzeniowych, składowe leczenie ciężkiego oparzenia oraz zasady profilaktyki, rozpoznawania i leczenia zakażonej rany oparzeniowej
B.W9.	Charakteryzuje rodzaje pourazowych ubytków tkankowych oraz stosowanych zabiegów z dziedziny chirurgii rekonstrukcyjno-plastycznej
B.W10.	Zna zasady funkcjonowania stacji dializ oraz technik nerkozastępczych
B.W11.	Opisuje specjalistyczną opiekę pielęgniarską nad chorym w przebiegu leczenia nerkozastępczego
B.W12.	Zna zasady domowego leczenia respiratorem
B.W13.	Charakteryzuje specjalistyczną opiekę nad chorym w przewlekłych schorzeniach układu oddechowego
B.W14.	Zna sytuację epidemiologiczną cukrzycy w Polsce i na świecie

B.W15.	Charakteryzuje profesjonalną opiekę pielęgniarską nad chorym z cukrzycą i zespołem metabolicznym
B.W16.	Charakteryzuje profesjonalną opiekę pielęgniarską nad chorym z przetoką jelitową
B.W17.	Charakteryzuje profesjonalną opiekę pielęgniarską nad chorym z chorobą nowotworową
B.W18.	Scharakteryzuje profesjonalną opiekę pielęgniarską nad chorym z chorobami krwi
B.W19.	Zna epidemiologię, etiopatogenezę, obraz kliniczny i nowoczesne metody leczenia stwardnienia rozsianego
B.W20.	Zna procedury przeszczepu szpiku kostnego
B.W21.	Charakteryzuje profesjonalną opiekę pielęgniarską nad przewlekłe chorym psychicznie i jego rodziną, w tym określa zasady pomocy i wsparcia w ramach świadczeń medyczno-społecznych oferowanych osobom z problemami zdrowia psychicznego i ich rodzinom (opiekunom) oraz zasady pozyskiwania środków na rozwój działań w ramach psychiatrii środowiskowej
UMIĘJĘTNOŚCI	
A.	Nauki społeczne (Teoria pielęgniarstwa, Pielęgniarstwo europejskie, Zarządzanie w pielęgniarstwie, Badania naukowe w pielęgniarstwie, Dydaktyka medyczna, Podstawy psychoterapii), Język angielski
A.U1.	Korzysta z wybranych teorii i modeli pielęgnowania w praktyce pielęgniarskiej
A.U2.	Posługuje się klasyfikacją diagnoz pielęgniarskich
A.U3.	Analizuje obszary działania pielęgniarstwa polskiego, europejskiego i światowego
A.U4.	Stosuje w pracy zawodowej akty prawa europejskiego dotyczące pielęgniarstwa
A.U5.	Korzysta z informacji oraz danych przekazywanych przez międzynarodowe organizacje i stowarzyszenia pielęgniarskie
A.U6.	Określa zgodnie ze strategią europejską, kierunek badań naukowych w pielęgniarstwie
A.U7.	Ocenia wady i zalety różnych stylów zarządzania oraz wyjaśnia różnice między motywowaniem a przywództwem
A.U8.	Analizuje związek między: a) formułowaniem celów a planowaniem, b) organizowaniem i realizacją zadań a wyborem określonej koncepcji motywowania, c) rezultatem pracy a systemem kontroli.
A.U9.	Objaśnia ograniczenia formalno-prawne, organizacyjne i psychologiczne wprowadzania zmian w systemie opieki zdrowotnej i podsystemie pielęgniarstwa
A.U10.	Organizuje rekrutację pracowników oraz planuje proces adaptacji dla nowo przyjętych
A.U11.	Konstruuje plan doskonalenia podyplomowego oraz model kariery zawodowej
A.U12.	Przeprowadza proces oceniania pracowników
A.U13.	Tworzy regulaminy pracy pielęgniarskiej kadry kierowniczej

A.U14.	Przygotowuje jednostkę organizacyjną dla potrzeb oceny jakości
A.U15.	Przygotowuje jako świadczeniodawca usług pielęgniarskich umowę cywilnoprawną oraz dokumentację potrzebną do zawarcia kontraktu z płatnikiem na świadczenia z zakresu opieki pielęgniarskiej
A.U16.	Stosuje evidence based nursing practise w praktyce zawodowej własnej lub kierowanego zespołu;
A.U17.	Planuje i przeprowadza badania naukowe w zakresie pielęgniarstwa oraz badania oceniające system opieki zdrowotnej i potrzeby zdrowotne społeczeństwa
A.U18.	Przeprowadza badania naukowe w pielęgniarstwie z zastosowaniem skal i narzędzi badawczych
A.U19.	Prowadzi badania w oparciu o metody ilościowe i jakościowe (w tym przegląd piśmiennictwa, metaanalizę, sondaż diagnostyczny, badanie randomizowane, studium przypadku)
A.U20.	Opracowuje bazę danych w oparciu o materiał badawczy, dokonuje statystycznej analizy oraz interpretuje wyniki badań
A.U21.	Dokonuje analizy porównawczej uzyskanych przez siebie wyników badań z wynikami innych badaczy
A.U22.	Dobiera i ocenia formy i metody nauczania w pielęgniarstwie
A.U23.	Planuje pomiar wyników nauczania i uczenia się
A.U24.	Analizuje relację pielęgniarka (psychoterapeuta) – pacjent
A.U25.	Ocena zasoby indywidualne w pracy pielęgniarki (psychoterapeuty)
A.U26.	Omawia podstawowe zjawiska w psychoterapii
A.U27.	Współuczestniczy w psychoterapii grupowej
A.U28.	Stosuje zachowania terapeutyczne w ramach interwencji pielęgniarskich, z wykorzystaniem elementarnej psychoterapii
A.U29.	Przeprowadza psychoedukację grupową pacjenta i jego rodziny (opiekunów)
B.	Nauki w zakresie opieki specjalistycznej (Nowoczesne techniki diagnostyczne, Intensywna terapia i pielęgniarstwo w intensywnej opiece medycznej, Pielęgniarstwo specjalistyczne: opieka pielęgniarska w chorobach przewlekłych nerek, opieka pielęgniarska w chorobach przewlekłych układu oddechowego, opieka pielęgniarska nad chorym z cukrzycą, opieka pielęgniarska nad chorym z przetoką jelitową, opieka pielęgniarska nad chorym ze schorzeniami naczyń, pielęgnowanie pacjenta z ranami przewlekłymi, opieka pielęgniarska nad chorym na stwardnienie rozsiane, opieka pielęgniarska nad pacjentem z chorobami krwi, opieka pielęgniarska nad chorym psychicznie i jego rodziną)
B.U1.	Wykorzystuje nowoczesne techniki obrazowania
B.U2.	Przygotowuje chorego do badań specjalistycznych, rozpoznaje powikłania i zapewnia opiekę po ich wykonaniu
B.U3.	Rozpoznaje problemy pielęgnacyjne oraz stosuje interwencje w opiece nad chorym w intensywnej opiece neurotraumatologicznej, kardiologicznej i kardiochirurgicznej
B.U4.	Dobiera i stosuje zaawansowane zabiegi resuscytacyjne w stanach zagrożenia życia
B.U5.	Ocena i klasyfikuje przewlekłe rany, aplikuje środki stosowane w miejscowym leczeniu ran

B.U6.	Kontroluje efekty hiperbarii tlenowej oraz podciśnieniowego leczenia ran
B.U7.	Stosuje wysokospecjalistyczne interwencje w opiece nad chorym z rozległym i głębokim oparzeniem
B.U8.	Wykorzystuje wysokospecjalistyczne techniki nerkozastępcze
B.U9.	Realizuje proces pielęgnowania pacjenta z przewlekłymi chorobami układu oddechowego
B.U10.	Uczy pacjentów z cukrzycą i ich rodziny preferowanego stylu życia oraz doбира indywidualne metody edukacji
B.U11.	Uczy pacjentów z przetoką jelitową profilaktyki powikłań oraz doboru rodzaju sprzętu stomijnego
B.U12.	Realizuje proces pielęgnowania pacjenta ze schorzeniami naczyń
B.U13.	Proponuje działania związane z profilaktyką, metodami leczenia i pielęgnowania chorego w przebiegu operacyjnego i nieoperacyjnego leczenia chorób naczyń
B.U14.	Współuczestniczy w procesie leczenia, pielęgnowania i rehabilitacji osób ze stwardnieniem rozsianym
B.U15.	Prowadzi edukację zdrowotną i udziela wsparcia choremu na chorobę nowotworową oraz jego opiekunom
B.U16.	Charakteryzuje zasady opieki nad chorym umierającym i jego rodziną
B.U17.	Prowadzi edukację zdrowotną pacjenta z chorobami krwi i jego rodziny
B.U18.	Współuczestniczy w procedurze przeszczepu szpiku kostnego
B.U19.	Prowadzi psychoedukację pacjentów z zaburzeniami psychicznymi i ich opiekunów, stosuje elementy psychoterapii dla osób z zaburzeniami psychicznymi, a także prowadzi treningi umiejętności społecznych jako formy rehabilitacji psychiatrycznej
B.U20.	Rozpoznaje sytuację życiową pacjenta, w celu zapobiegania jego izolacji społecznej
B.U21.	Wskazuje możliwości pomocy i wsparcia w ramach świadczeń medyczno-społecznych oferowanych osobie z zaburzeniami psychicznymi i jej opiekunom
B.U22.	Nawiązuje współpracę i korzysta z pomocy osób znaczących dla pacjenta

II. WYMAGANIA OGÓLNE:

Do uzyskania kwalifikacji drugiego stopnia wymagane są wszystkie powyższe efekty kształcenia.

III. STRUKTURA STUDIÓW:

Studia drugiego stopnia, 4 semestry, liczba punktów ECTS – 120.

Tabela 1. Minimalna liczba godzin zajęć zorganizowanych oraz punktów ECTS

Grupy szczegółowych efektów kształcenia	Godziny	Punkty ECTS
A. Wybrane zagadnienia z zakresu nauk społecznych	210	17
B. Nauki społeczne z językiem angielskim	215	18
Praktyki zawodowe	160	8
Egzamin dyplomowy	-	20
Ogółem	585	63

IV. PRAKTYKI ZAWODOWE I ZAJĘCIA PRAKTYCZNE

Tabela 2. Zakres kształcenia praktycznego

Zakres kształcenia praktycznego	liczba godzin	Punkty ECTS
Dydaktyka medyczna	20	2
Intensywna terapia i pielęgniarstwo w intensywnej opiece medycznej	10	1
Leczenie i opieka pielęgniarstwa nad chorym w onkologii	10	1
Leczenie i opieka pielęgniarstwa w neurochirurgii	30	2
Leczenie i pielęgnowanie pacjenta z ranami przewlekłymi	10	1
Opieka nad pacjentem chorym laryngologicznie	5	0,5
Opieka pielęgniarstwa nad chorym na stwardnienie rozsiane	5	0,5
Opieka pielęgniarstwa nad chorym psychicznie i jego rodziną	30	2
Opieka pielęgniarstwa nad chorym w dermatologii	20	2
Opieka pielęgniarstwa nad chorym w reumatologii	20	2
Opieka pielęgniarstwa nad chorym z przetoką jelitową	10	1
Opieka pielęgniarstwa nad pacjentem z chorobami krwi	10	1
Opieka pielęgniarstwa w chorobach przewlekłych nerek	10	1
Opieka pielęgniarstwa w chorobach przewlekłych układu oddechowego	15	1
Pielęgnowanie pacjentów w chorobach metabolicznych	10	1
Pielęgnowanie pacjentów ze schorzeniami naczyń	10	1
Zarządzanie w pielęgniarstwie	20	2
Ogółem	245	22

Efekty kształcenia dla kierunku **Weterynaria**

1. **Umiejscowienie kierunku w obszarze kształcenia:** kierunek należy do obszaru kształcenia w nauk rolniczych, leśnych i weterynaryjnych.
2. **Przyporządkowanie kierunku studiów do dziedzin nauki i dyscyplin naukowych:** kierunek przyporządkowano do obszaru wiedzy w zakresie nauk rolniczych, leśnych i weterynaryjnych, dziedziny nauk weterynaryjnych.
3. **Profil kształcenia:** ogólnie akademicki.
4. **Poziom kształcenia i czas trwania studiów:** jednolite studia magisterskie (11 semestrów).
5. **Absolwent:** posiada wiedzę ogólną dotyczącą funkcjonowania żywego organizmu, nauk weterynaryjnych zapewniających szczegółową znajomość chorób zwierząt, ich leczenia i zapobiegania oraz znajomość zagadnień związanych z ochroną zdrowia publicznego i bezpieczeństwem żywności, nauk rolniczych dotyczących produkcji zwierzęcej, agronomii i produkcji środków żywienia zwierząt oraz nauk społecznych zapewniających właściwy poziom etyczny lekarza weterynarii. Absolwent znajduje zatrudnienie w klinikach i lecznicach weterynaryjnych, szeroko rozumianym przemyśle farmaceutycznym, sektorze badań naukowych, w tym także medycyny człowieka, zakładach inspekcji weterynaryjnej, laboratoriach diagnostycznych, weterynaryjnych i medycznych, ośrodkach chowu i hodowli zwierząt oraz przemyśle spożywczym.
6. **Objaśnienie oznaczeń:**
 - a) W (przed podkreślnikiem) – kierunkowe efekty kształcenia
 - b) A – profil ogólnoakademicki
 - c) W (po podkreślniku) – kategoria wiedzy
 - d) WP – efekty kształcenia dotyczące wiedzy z zakresu nauk podstawowych
 - e) WK – efekty kształcenia dotyczące wiedzy z zakresu nauk klinicznych
 - f) WPZ – efekty kształcenia dotyczące wiedzy z zakresu produkcji zwierzęcej
 - g) WHZ – efekty kształcenia dot. wiedzy z zakresu higieny żywności
 - h) U (po podkreślniku) – kategoria umiejętności
 - i) UO – ogólne umiejętności zawodowe
 - j) UP – praktyczne umiejętności zawodowe
 - k) K (po podkreślniku) – kategoria kompetencji społecznych
 - l) 01, 02, 03 i kolejne – numer efektu kształcenia

Symbol efektu kierunkowego	Kierunkowe efekty kształcenia dla kierunku weterynaria - po ukończeniu jednolitych studiów magisterskich absolwent:
WIEDZA	
W3A_WP01	Zna i opisuje prawidłowe struktury organizmu zwierzęcego: komórek, tkanek, narządów i układów
W3A_WP02	Zna budowę, opisuje i wyjaśnia funkcje poszczególnych układów organizmu zwierzęcego (oddechowego, pokarmowego, krążenia, wydalniczego, nerwowego, ruchu, rozrodczego, hormonalnego, immunologicznego) oraz skóry
W3A_WP03	Opisuje i interpretuje rozwój narządów i całego organizmu w relacji do organizmu dorosłego
W3A_WP04	Opisuje i wyjaśnia procesy metaboliczne na poziomie molekularnym, komórkowym, narządowym i ustrojowym
W3A_WP05	Opisuje i wyjaśnia zjawiska homeostazy, regulacji neurohormonalnej, reprodukcji, starzenia się i śmierci
W3A_WP06	Opisuje, wyjaśnia i interpretuje zasady i mechanizmy leżące u podstaw zdrowia zwierząt, powstawania chorób i ich terapii — od poziomu komórki, przez narząd, zwierzę, stado zwierząt do całej populacji zwierząt
W3A_WP07	Zna i interpretuje zmiany patofizjologiczne w narządach i układach oraz mechanizmy biologiczne (w tym immunologiczne) i farmakologiczne umożliwiające powrót do zdrowia
W3A_WP08	Identyfikuje i opisuje biologię czynników zakaźnych wywołujących choroby przenoszone między zwierzętami oraz antropozoonozy, z uwzględnieniem mechanizmów przenoszenia choroby oraz mechanizmów obronnych organizmu
W3A_WP09	Definiuje i opisuje zasady i procesy dziedziczenia, rozpoznaje zaburzenia genetyczne i zna podstawy inżynierii genetycznej
W3A_WP10	Definiuje i opisuje mechanizmy działania określonych grup leków, ich losy w ustroju i wzajemne interakcje
W3A_WP11	Stosuje antybiotykoterapię
W3A_WP12	Zapisuje leki na receptę
W3A_WP13	Posługuje się polską i łacińską nomenklaturą medyczną
W3A_WP14	Posługuje się językiem obcym nowożytnym w stopniu umożliwiającym komunikację ze specjalistami w obszarze nauk weterynaryjnych i pokrewnych oraz korzysta z obcojęzycznych materiałów źródłowych
W3A_WK01	Opisuje, wyjaśnia i interpretuje zaburzenia na poziomie komórki, tkanki, narządu, układu i organizmu w przebiegu choroby
W3A_WK02	Opisuje, wyjaśnia i interpretuje mechanizmy patologii narządowych i ustrojowych
W3A_WK03	Opisuje i interpretuje przyczyny i objawy, opisuje i interpretuje zmiany anatomopatologiczne, stosuje zasady leczenia i zapobiegania w poszczególnych jednostkach chorobowych
W3A_WK04	Wdraża zasady postępowania diagnostycznego (z uwzględnieniem

	diagnostyki różnicowej) i terapeutycznego
W3A_WK05	Przeprowadza badanie kliniczne pacjenta oraz monitoruje stan zdrowia zwierząt w hodowli wielkotowarowej
W3A_WK06	Stosuje właściwy tryb postępowania w przypadku stwierdzenia chorób podlegających obowiązkowi zgłaszania
W3A_WK07	Zbiera, analizuje i właściwie interpretuje dane kliniczne oraz wyniki badań laboratoryjnych i dodatkowych
W3A_WK08	Wskazuje i interpretuje właściwe przepisy prawa, zna zasady wydawania orzeczeń i sporządza opinie na potrzeby sądów, organów administracji państwowej, samorządowej i zawodowej
W3A_WK09	Zna zasady funkcjonowania państwowej służby weterynaryjnej, także w aspekcie ochrony zdrowia publicznego
W3A_WPZ01	Opisuje rasy w obrębie gatunków zwierząt i wyjaśnia zasady chowu i hodowli zwierząt
W3A_WPZ02	Opisuje założenia doboru zwierząt do kojarzeń, metody rozmnażania i selekcji zwierząt
W3A_WPZ03	Opisuje zasady żywienia zwierząt (z uwzględnieniem różnic gatunkowych), układa i analizuje dawki pokarmowe
W3A_WPZ04	Opisuje i ocenia warunki zapewniające dobrostan zwierząt
W3A_WPZ05	Opisuje i interpretuje zasady ekonomiki produkcji
W3A_WPZ06	Opisuje warunki właściwego zagospodarowywania i utylizacji produktów ubocznych i odpadów związanych z produkcją zwierzęcą
W3A_WHZ01	Opisuje i interpretuje zasady ochrony zdrowia konsumenta przez właściwy nadzór nad produkcją środków spożywczych pochodzenia zwierzęcego
W3A_WHZ02	Opisuje, interpretuje i ocenia warunki higieny i technologii produkcji oraz bezpieczeństwa żywności, a także posługuje się właściwymi aktami prawnymi regulującymi nadzór weterynaryjny
W3A_WHZ03	Przeprowadza badanie przed- i poubojowe zwierząt
W3A_WHZ04	Opisuje i wdraża procedury związane z HACCP (<i>Hazard Analysis and Critical Control Points</i>) — Systemem Analizy Zagrożeń i Krytycznych Punktów Kontroli
UMIĘTNOŚCI	
W3A_U001	Efektywnie komunikuje się z klientami, innymi lekarzami weterynarii oraz pracownikami organów i urzędów kontroli, administracji rządowej i samorządowej
W3A_U002	Wykazuje umiejętność słuchania i udzielania odpowiedzi językiem zrozumiałym, odpowiednim do sytuacji
W3A_U003	Sporządza przejrzyste opisy przypadków oraz prowadzi dokumentację, zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie przepisami, w formie zrozumiałej dla właściciela zwierzęcia i czytelnej dla innych lekarzy
W3A_U004	Wykazuje umiejętność pracy w zespole multidyscyplinarnym
W3A_U005	Właściwie interpretuje odpowiedzialność lekarza weterynarii w stosunku do zwierzęcia i jego właściciela oraz w stosunku do społeczeństwa i środowiska
W3A_U006	Ocena ekonomiczne i społeczne uwarunkowania, w jakich jest

	wykonywany zawód lekarza weterynarii
W3A_U007	Ma świadomość konieczności maksymalnego wykorzystania umiejętności zawodowych, w celu podwyższania jakości opieki weterynaryjnej, dobrostanu zwierząt i zdrowia publicznego
W3A_U008	Posiada umiejętność organizacji i prowadzenia praktyki weterynaryjnej, w tym: <ul style="list-style-type: none"> – ma świadomość odpowiedzialności własnej i pracodawcy za znajomość i przestrzeganie przepisów prawa pracy oraz bezpieczeństwa i higieny pracy, – potrafi dokonywać kalkulacji opłat i wystawiać faktury oraz ma świadomość znaczenia prawidłowego prowadzenia dokumentacji finansowej i lekarskiej, – wykorzystuje systemy informatyczne do efektywnej komunikacji, zbierania, przetwarzania, przekazywania i analizy informacji, – potrafi działać zgodnie z obowiązującymi standardami i zasadami etycznymi
W3A_U009	Wykazuje zrozumienie potrzeby i konieczności kształcenia ustawicznego dla ciągłego rozwoju zawodowego
W3A_U010	Potrafi dostosować swoją ofertę pracy do zmieniającej się sytuacji na rynku pracy
W3A_U011	Jest świadomy własnych ograniczeń oraz potrafi korzystać z rady i pomocy wyspecjalizowanych jednostek lub osób w rozwiązywaniu trudnych problemów
W3A_U012	Posługuje się polską i łacińską nomenklaturą medyczną
W3A_U013	Potrafi komunikować się w języku obcym nowożytnym oraz korzystać z obcojęzycznych materiałów źródłowych
W3A_UP01	Przeprowadza wywiad lekarsko-weterynaryjny, w celu uzyskania dokładnej informacji o pojedynczym zwierzęciu lub grupie zwierząt oraz jego lub ich środowisku bytowania
W3A_UP02	Bezpiecznie i humanitarnie postępuje ze zwierzętami oraz instruuje innych w tym zakresie
W3A_UP03	Przeprowadza pełne badanie kliniczne zwierzęcia
W3A_UP04	Udziela pierwszej pomocy wszystkim gatunkom zwierząt w przypadku krwotoku, ran, zaburzeń oddechowych, urazów oka i ucha, utraty przytomności, wyniszczenia, oparzenia, uszkodzenia tkanek, obrażeń wewnętrznych i zatrzymania pracy serca
W3A_UP05	Ocenia właściwy stan odżywienia zwierzęcia oraz udziela porad w tym zakresie
W3A_UP06	Pobiera, zabezpiecza i zna zasady transportu próbek oraz wykonywania standardowych testów laboratoryjnych, a także prawidłowo analizuje i interpretuje wyniki badań laboratoryjnych
W3A_UP07	Stosuje aparaturę diagnostyczną, w tym radiograficzną, ultrasonograficzną i inną, zgodnie z jej przeznaczeniem i zasadami bezpieczeństwa dla zwierząt i ludzi
W3A_UP08	Wdraża właściwe procedury w przypadku stwierdzenia choroby podlegającej obowiązkowi zgłaszania
W3A_UP09	Pozyskuje i wykorzystuje informacje o dopuszczonych do obrotu

	lekach
W3A_UP10	Przepisuje i stosuje leki oraz materiały medyczne zgodnie z obowiązującymi przepisami, z uwzględnieniem ich bezpiecznego przechowywania i utylizacji
W3A_UP11	Stosuje metody bezpiecznej sedacji, ogólnego i miejscowego znieczulenia oraz oceny i łagodzenia bólu
W3A_UP12	Dobiera i stosuje właściwe leczenie
W3A_UP13	Wdraża zasady aseptyki i antyseptyki chirurgicznej oraz stosuje właściwe metody sterylizacji sprzętu
W3A_UP14	Ocenia konieczność przeprowadzenia eutanazji, o czym odpowiednio informuje właściciela zwierzęcia, i przeprowadza eutanazję, zgodnie z zasadami etyki zawodowej oraz właściwego postępowania ze zwłokami
W3A_UP15	Wykonuje sekcję zwłok wraz z opisem, pobiera próbki i zabezpiecza je do transportu
W3A_UP16	Wykonuje badanie przed- i poubojowe oraz ocenia jakość produktów pochodzenia zwierzęcego
W3A_UP17	Dokumentuje i korzysta ze zgromadzonych informacji związanych ze zdrowiem i dobrostanem, a w niektórych przypadkach również z produktywnością stada
W3A_UP18	Opracowuje i wprowadza programy profilaktyczne właściwe dla poszczególnych gatunków zwierząt
W3A_UP19	Ocenia i wprowadza zalecenia minimalizujące ryzyko skażenia, zakażenia krzyżowego i akumulacji czynników chorobotwórczych w obiektach weterynaryjnych i w środowisku
KOMPETENCJE SPOŁECZNE	
W3A_K01	Wykazuje odpowiedzialność za podejmowane decyzje wobec ludzi i zwierząt
W3A_K02	Przestrzega zasad etycznych
W3A_K03	Wykazuje tolerancję dla postaw i zachowań wynikających z odmiennych uwarunkowań społecznych i kulturowych
W3A_K04	Posiada zdolność rozwiązywania konfliktów i elastyczność w reakcjach na zmiany społeczne
W3A_K05	Potrafi krytycznie oceniać własne i cudze działania oraz doskonalić proponowane rozwiązania
W3A_K06	Posiada nawyk ustawicznego pogłębiania wiedzy i doskonalenia umiejętności oraz posiada świadomość własnych ograniczeń
W3A_K07	Stawia dobro pacjenta na pierwszym miejscu
W3A_K08	Potrafi współpracować z przedstawicielami innych zawodów w zakresie ochrony zdrowia publicznego
W3A_K09	Posiada umiejętność działania w warunkach niepewności i stresu
W3A_K10	Potrafi organizować pracę zespołu
W3A_K11	Ma świadomość konieczności zaangażowania w działalność organizacji zawodowych i samorządowych
W3A_K12	Ma świadomość skutków podejmowanych decyzji, szczególnie tych, które ingerują w środowisko przyrodnicze
W3A_K13	Zna podstawy prawne i zasady ochrony własności intelektualnej

I. WYMAGANIA OGÓLNE:

Do uzyskania kwalifikacji wymagane są wszystkie powyższe efekty kształcenia.

II. STRUKTURA STUDIÓW:

Jednolite studia magisterskie, 11 semestrów, liczba punktów ECTS – 350.

III. PRAKTYKI:

Celem praktyk jest poznanie praktycznych aspektów postępowania lekarsko-weterynaryjnego na fermach produkcji zwierzęcej, w zakładach leczniczych dla zwierząt, rzeźniach oraz zakładach przetwórstwa produktów pochodzenia zwierzęcego i produkcji środków żywienia zwierząt, a także w zakresie unasienniania zwierząt:

- 1) praktyka hodowlana (po 4 semestrze) – 2 tygodnie (80 godzin),
- 2) praktyka kliniczna (po 8 semestrze) - 4 tygodnie (160 godzin),
- 3) praktyka w inspekcji weterynaryjnej (po 8 semestrze) - 2 tygodnie (80 godzin),
- 4) praktyka kliniczna (po 10 semestrze) - 4 tygodnie (160 godzin),
- 5) praktyka w inspekcji weterynaryjnej (po 10 semestrze) 2 tygodnie (80 godzin).